

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 23/2020 - 35 pàgines

Sessió ordinària del dia 3 de desembre del 2020

El dia 3 de desembre del 2020, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 98/2020, que és el següent:

Punt Únic: Preguntes al Govern amb resposta oral, (segons llistat annex).

Un cop oberta la sessió, sota la presidència de les M. I. Sres. Roser Suñé Pascuet i Meritxell Palmitjavila Naudí, Síndica General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Oliver Alís Salguero
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sra. Alexandra Codina Tort
M. I. Sra. Bernadeta Coma González
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Raul Ferré Bonet
M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli
M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sra. Eva López Herrero
M. I. Sr. Marc Magallon Font
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo
M. I. Sra. Ester Molné Soldevila
M. I. Sr. David Montané Amador
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Roger Padreny Carmona

M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Joan Carles Ramos Reboredo
M. I. Sra. Núria Rossell Jordana
M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez
M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez
M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet
M. I. Sra. Susanna Vela Palomares

S'ha excusat l'absència del M. I. Sr. Josep Pintat Forné.

També hi és present el M. I. Sr. Xavier Espot Zamora, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Gallardo Fernández, ministre de Presidència, Economia i Empresa; Torres Falcó, ministre d'Ordenament Territorial; Verònica Canals Riba, ministra de Turisme; Joan Martínez Benazet, ministre de Salut; Ester Vilarrubla Escales, ministra d'Educació i Ensenyament Superior i Sílvia Riva González, ministra de Cultura i Esports.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.02h)

La Sra. síndica general:

Bona tarda a tothom.

Ocupin els seus llocs si us plau.

Abans d'iniciar el Consell d'avui farem un minut de silenci en memòria del que va ser Copríncep d'Andorra, Valéry Giscard d'Estaing des de l'any 1974 fins el 1981.

Es fa un minut de silenci.

Descansi en pau.

Abans d'iniciar amb l'ordre del dia previst, us recordo que segons disposa l'article 131 del Reglament del Consell General, el temps total per substanciar una pregunta, incloent també la rèplica i la dúplica, no pot excedir de vuit minuts, dividits en parts iguals. I que finalment la resposta del membre del Govern, si el conseller general que ha formulat la pregunta ho sol·licita, la síndica general li concedirà la paraula per un minut per repregunta, per tal que pugui formular fins un màxim de quatre preguntes estrictament sobre la mateixa matèria.

La síndica general concedirà la paraula per un minut a la resta de consellers generals que ho demanin per tal que formulin fins a dues preguntes estrictament sobre la mateixa matèria. El membre del Govern disposarà per a la resposta del mateix temps.

Us informo que s'han presentat dues preguntes amb caràcter urgent admeses a tràmit per la Sindicatura i que figuren en primer lloc del llistat.

Procedirem doncs amb la primera pregunta.

1- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Roger Padreny Carmona, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 2 de desembre del 2020, relativa a la construcció d'un aeroport a Andorra.

Fou registrada amb el número 993 i publicada en el Butlletí del Consell General número 102/2020 del 2 de desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Roger Padreny.

El Sr. Roger Padreny:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Vist que el passat 24 de novembre del 2020 vam poder conèixer per la premsa que el Govern d'Andorra ha portat el projecte d'aeroport de Grau Roig a l'Organització de l'Aviació Civil Internacional (OACI) per tal que se li concedeixi el certificat de viabilitat tècnica.

Es demana al Govern d'Andorra:

El Govern d'Andorra és favorable de construir un aeroport en territori andorrà, com el del projecte de Grau Roig?

Moltes gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Padreny.

Respon pel Govern, Sr. Xavier Espot.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sra. síndica.

En primer lloc és necessari puntualitzar que allò que s'ha donat a conèixer a través de la premsa difereix substancialment del que actualment s'ha treballat i es treballa en relació a la possible ubicació d'un aeroport a Grau Roig.

En aquest sentit, la informació pública de la premsa especifica textualment que el Govern ha presentat el projecte de l'aeroport de Grau Roig a l'Organisme d'Aviació Civil Internacional per tal que se li concedeixi el certificat i per saber si cal fer-hi alguna modificació.

Doncs bé, aquesta afirmació parteix del fet que ja existiria un projecte d'aeroport mentre que els dos documents encomanats per la Cambra de Comerç i entregats al Govern durant l'agost del 2020, no es corresponen en cap cas a això, sinó que consisteixen en dos estudis de factibilitat d'aspectes molt concrets de la infraestructura aeroportuària plantejada.

Aquests dos documents han estat inicialment valorats per l'Autoritat Aeronàutica Andorrana adscrita al Ministeri de Presidència, Economia i Empresa que ha elaborat un informe complet sobre el contingut dels estudis i posteriorment s'ha demanat a l'OACI l'elaboració d'un informe que inclogui la valoració qualitativa de tota una sèrie de qüestions no limitatives com ara l'operativitat general de l'aeroport, les preocupacions relatives a la seguretat operacional, l'opinió sobre la capacitat d'atreure aerolínes convencionals, el dimensionament de l'aeroport, el compliment de les normatives OACI i

EASA i les desviacions sobre les pràctiques internacionalment acceptades.

Per tant, cal entendre que contràriament al que es diu en la premsa no s'ha demanat a l'OACI que es concedeixi cap certificat de viabilitat tècnica. De fet, la certificació d'aeroports és una pràctica regulada al conveni sobre l'aviació civil internacional que té a veure amb el fet de poder garantir la seguretat operacional en aeròdroms operatius mitjançant la verificació del compliment dels estàndards internacionals.

Tant la certificació d'aeròdroms com l'aprovació de projectes aeronàutics per la instal·lació d'infraestructures aeroportuàries és competència del Govern, tal com estableix la Llei de navegació aèria i el decret de regulació de l'autoritat aeronàutica andorrana. I per tant, no depèn en cap cas d'organismes tercers.

Finalment i per poder donar resposta a la pregunta formulada, cal tenir en compte que com que els documents presentats, tal i com he dit abans no es corresponen a un projecte de viabilitat aeronàutica complet, el Govern encara no pot emetre una opinió favorable o desfavorable al respecte, sense tenir clars tots els aspectes necessaris per a la construcció i explotació d'un aeroport en un emplaçament com el de Grau Roig.

Si la valoració dels documents presentats per la Cambra acabés sent positiva, entenent que les disconformitats presentades als documents no suposessin un impediment per a la seguretat i operativitat de l'aeroport i fossin aprovades per l'autoritat aeronàutica andorrana, seria necessari després, fins i tot en aquest cas, elaborar tots aquells estudis complementaris per valorar la viabilitat de la proposta abans d'assolir aquest projecte aeronàutic i constructiu, entre els quals s'inclouen un estudi de necessitat i suficiència aeroportuària, un estudi meteorològic, un estudi econòmic de la construcció i explotació de l'aeroport, una anàlisi del cos benefici, un estudi ambiental tant de la construcció com de l'explotació i tots aquells estudis d'avaluació i de mitigació de riscos necessaris per salvaguardar els incompliments quan a la normativa internacional que inclou l'avantprojecte presentat.

Per tot això i vista l'especificitat de la seva pregunta Sr. Padreny, el Govern a hores d'ara encara no pot afirmar si és favorable a construir un aeroport en territori andorrà i encara menys si ho és a la ubicació que vostè comenta de Grau Roig.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Per la rèplica, Sr. Padreny.

El Sr. Roger Padreny:

Moltes gràcies Sra. síndica.

En aquest sentit ja fa temps que el Govern d'Andorra no concreta. Avui no és una excepció, exactament quina és la seva opinió al voltant de la construcció d'un aeroport a Andorra.

Ja fa temps que el Govern ens té acostumats i acostumades a no respondre quan se li pregunta sobre aquesta qüestió, i ja fa temps que des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata estem esperant una resposta.

Anem a parlar de les paraules i els fets. Anem a recordar les paraules de moment. Les paraules són semblants a les d'avui que no podem donar una resposta en aquest sentit analitzant bé tota la documentació, trobem el projecte H23, el tenim aquí, el qual en la seva iniciativa, aposta per promocionar i potenciar l'aeroport de la Seu. A més a més dos mesos després el cap de Govern confirmava aquesta voluntat en el seu discurs d'orientació política. Això pel que fa a les paraules, fins aquí les paraules.

Anem a recordar els fets. En aquest sentit hem pogut saber que s'ha demanat opinions a l'OACI, avui ens ho concreteu, una informació que ha estat confirmada tant avui com ja en un passat. Per tant aquell projecte que fins el moment ens havien fet arribar des de Govern, que era de la Cambra i només de la Cambra, ara ja està en disposició de Govern, almenys més informació de la que disposem els consellers i conselleres, el qual col·labora el Govern amb la Cambra i fa arribar determinades qüestions a l'OACI. En paraules del mateix president de la Cambra, el Sr. Miquel Armengol, estableix que: *"Aquest és un projecte que ho estem liderant des de la Cambra i el Govern"*. A més a més, el mateix president de la Cambra afegeix: *"La part tècnica del projecte ja ha estat acabada"*.

Fins aquí els fets. Anem a establir les conclusions inicials. Per tant, de tot això establert n'extraïem tres conclusions inicials: la primera, que el Govern té més informació al voltant d'aquest projecte de la que tenim els consellers i conselleres; que Govern ja ha decidit dur a terme determinades accions amb l'OACI avui confirmades; i, que el Govern, en paraules del president de la Cambra: *"Està co-liderant aquest projecte"*. Altrament, en podem extreure d'altres de conclusions.

En primer lloc, que aquest anar i venir de les posicions del Govern, aquesta contradicció de fets i paraules ens

fan dubtar de les intencions o de l'opinió real que té el Govern al voltant d'aquest projecte d'aeroport al Grau Roig. Si realment s'aposta per un aeroport nacional i Govern el lidera o co-lidera com diu la Cambra se'ns fa estrany si Govern encara no ha establert si és favorable, o no, i aquesta és la pregunta que li estem fent: si Govern és favorable, o no al voltant d'aquest projecte però, al voltant sobretot -i aquí és la pregunta- de si és favorable en la construcció d'un aeroport en territori nacional andorrà.

En aquest sentit, creiem que el fet de fer diferents moviments d'acostament amb l'OACI, pot semblar que aposti Govern per aquest projecte.

Si per una altra banda això no és així, potser Govern està jugant a un doble joc amb la Cambra i la ciutadania, on a la Cambra se li diu privadament que sí i, després, a la resta dels ciutadans se'ns diu una altra cosa.

I ja portem molt de temps d'aquest Govern de dos cares, que diu una cosa i després els fets en representen una altra. En canvi, des del PS hem apostat clarament per una posició clara en aquest punt. El passat 23 de gener quan vam aprovar la Proposta d'acord de reconeixement de crisi climàtica i declaració d'Estat d'emergència climàtica i ecològica, ja vam establir que nosaltres volíem que en un punt que finalment no es va transaccionar amb els grups de la majoria que s'incloués en aquesta Declaració, s'incloués que Andorra era territori lliure d'aeroports. Aquesta claredat no l'hem tingut del Govern ni dels grups que li donen suport i, pel que veig en la resposta d'avui, encara no l'estem tenint.

I crec que aquest és l'espai, en sessió de Consell, perquè el Govern pugui respondre, en primer lloc si és favorable a la construcció d'un aeroport a Andorra. La posició clara i pública del PS l'esperem també del Govern i dels grups parlamentaris que li donen suport perquè de moment, de Govern el que hem vist és fer un determinat funambulisme en aquests anys pel que fa al tema de l'aeroport, vigilant no dir una cosa de més o de menys i, si avui no volen respondre de si estan a favor, o no, si aquesta qüestió continua en aquest sentit sense ser resposta i si Govern no es posiciona, aquest Govern funambalista continuarà sense respondre durant un temps i això, al cap i a la fi, el que resultarà és que reiteradament els hi preguntem, i aquesta pregunta reiterada ha de portar finalment a una resposta que esperem que sigui favorable perquè sinó, aquest funambulisme el que està portant és que al final, com els vam dir ja a la passada sessió del Consell de preguntes, és que no cal un Cirque du Soleil a Andorra, ja que amb tant funambulisme amb el tema de l'aeroport nacional, l'espectacle ja està garantit.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Padreny.

Per la dúplica, Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé, efectivament com vostè ha dit, l'H23 -el nostre full de ruta pel que queda de legislatura- diu de forma molt clara i molt taxativa que nosaltres apostem prioritàriament per potenciar l'aeroport de la Seu d'Urgell i crec que s'han fet passes endavant significatives en els darrers mesos que van en aquesta direcció. Particularment, doncs, la bona notícia que vam rebre en ple confinament de l'aprovació per part de les autoritats competents espanyoles de l'instrumental GPS crec que consisteix precisament en una d'aquestes passes significatives i des del ministeri que encapçala el ministre Gallardo també s'està treballant de valent perquè aquest aeroport no només sigui operatiu sinó que sigui absolutament viable en el curt termini. Això no és en cap cas incompatible amb l'anàlisi i la recerca d'altres infraestructures que puguin contribuir al creixement del nostre país però, en tot cas, nosaltres sempre hem estat molt clars i a diferència del que diu vostè no hem tingut dobles discursos; nosaltres diem exactament el mateix a la Cambra, que diem als consellers generals, que diem als ciutadans i a les ciutadanes del nostre país i és que per a nosaltres la prioritat a curt termini és l'aeroport d'Andorra-la Seu d'Urgell.

Ara, això no vol dir que des de les institucions públiques o privades d'aquest país es pugui contribuir o coadjuvar a l'anàlisi d'altres infraestructures que més a llarg termini puguin contribuir al creixement econòmic i social d'Andorra.

Dit això, nosaltres el que no farem és ni un si, ni un no per principi sinó que adoptem com ha de ser una opinió prudent a l'espera que disposem de tots els estudis que ens permetin avaluar i dictaminar amb coneixement de causa si nosaltres considerem en primer lloc, que és viable un aeroport en territori andorrà i, en segon lloc, si aquest aeroport és viable a la ubicació concreta de Grau Roig.

És evident que vostès sempre tenen una posició clara. De fet, la seva posició és tan clara que sempre consisteix en un "no". Qualsevol projecte que contribueixi al creixement econòmic i social del nostre país rep un "no" per resposta per part del Partit Socialdemòcrata. Per tant, és evident, és amb l'única cosa que concordo de la seva intervenció que vostès sempre tenen una posició clara, no a qualsevol

aeroport, no a qualsevol heliport, no al Recinte Multifuncional, no al telefèric del Pic de Carroi malgrat era una promesa electoral de la cònsol Marsol que ha guanyat amb gairebé el 50% del vots, i no a qualsevol incentiu que pugui permetre construir habitatge de lloguer accessible... a preu assequible, perdó. Només per donar alguns exemples.

Per tant, a diferència de vostès que parteixen d'una posició dogmàtica, la posició del no per principi, -suposo que perquè no governen-, nosaltres adoptem sempre una posició prudent, una posició equilibrada, una posició ponderada i no ens pronunciem fins que no tenim tots els elements damunt la taula que ens permetin pronunciar amb coneixement de causa.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Iniciem les repreguntes.

Sr. Padreny.

El Sr. Roger Padreny:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Crec que ve amb el discurs pre-fet i la setmana passada crec que ja va passar una miqueta amb aquest discurs pre-fet quan es van produir les votacions, vam tenir un debat que crec que s'ha de tenir, interessant i com va poder copsar, Sr. cap de Govern, la resposta del PS no va ser "no", va ser "sí" a favor de pujar les pensions, i "sí" a altres qüestions com un Pla pel dret a l'habitatge, com una ampliació dels membres de la Taula nacional de l'habitatge. Per tant, el discurs pre-fet no correlaciona amb els fets.

Per una altra banda, crec que la pregunta era molt clara: de si vostès estan a favor, o no i en aquest sentit crec que estan fora de joc, és a dir, no estan responnent encara. Ja ens ha quedat claríssima quina és la prioritat del Govern, però la pregunta no anava de prioritats, anava d'estar a favor, o no, sobre l'essència d'un projecte. En aquest cas, sobre la construcció d'un aeroport en territori andorrà com el que estem tractant, i no han tornat a voler respondre, aquest cop faltant al rigor, crec, de la Cambra parlamentària, als companys i companyes, consellers i conselleres representants del poble andorrà. No respon a una pregunta tan bàsica com saber si vostès estan a favor, o no de què es construeixi un aeroport en territori andorrà.

Potser dic, i dic "potser", saben que és una mesura que no és compatible amb el medi ambient, amb els nostres recursos naturals, hipotecant el futur de les noves generacions i del nostre país. Potser és que amb aquestes mesures...

La Sra. síndica general:

Formuli la pregunta Sr. Padreny.

El Sr. Roger Padreny:

Potser és que amb aquestes mesures no guanyem el futur, sinó que l'hipotequem ja que espero que aquest Govern no tingui previst en cap termini... en cap termini -i aquí responent a la seva qüestió de "curt termini"-, en cap termini l'aeroport a Andorra.

Però, la pregunta senyores i senyors és: si en el temps present vostès estan a favor, o no de construir l'aeroport a Andorra. Per tant, a dia d'avui el Govern ja coneix determinats detalls de l'aeroport que, torno a repetir, nosaltres els ciutadans, i consellers i conselleres, almenys els del Grup Parlamentari Socialdemòcrata no coneixem.

Independentment d'aquesta qüestió li tornem a fer la pregunta perquè vostès ja coneixen el projecte millor que ningú, però independentment del projecte: l'aeroport en territori nacional està alineat amb les accions del Govern?

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Padreny.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sra. síndica.

No deixa de ser revelador que l'únic que "sí" que ens hagi pogut evidenciar és si ha pujat les pensions. Efectivament. Vostès, l'únic "sí" és a repartir la pobresa, però sempre "no" a crear riquesa. I sap que per ajudar i per fer incrementar la cohesió social primer s'ha de crear riquesa, s'ha de crear creixement econòmic.

Per tant, crec que haurien de revisar una mica les seves polítiques en aquest sentit particularment si algun dia volen governar.

Em sembla certament curiós que vostè afirmi amb aquesta lleugeresa que aquest projecte no és compatible amb el medi ambient. Escolti, és que ni tan sols tenim encara el projecte aeronàutic i constructiu! Potser que deixem fer la seva feina als tècnics de Govern i als tècnics independents. Encara no hi ha hagut ni tan sols un estudi de l'avaluació de l'impacte mediambiental. Per tant, si us plau, deixi que els tècnics, deixi que els funcionaris de Govern en el moment degut i quan toqui, facin els informes que correspongui i intenti, si us plau, no anticipar els resultats d'aquests informes.

I miri, per contestar de forma molt concreta a la seva pregunta, l'aeroport en territori andorrà i concretament l'aeroport ubicat a Grau Roig no forma part del full de ruta de l'H23 pels propers 3 anys de legislatura, perquè si en formés part així constaria en l'H23.

La nostra prioritat i, per tant, allò que consta en el nostre full de ruta és potenciar al màxim l'aeroport d'Andorra a la Seu d'Urgell i treballar pel desenclavament geogràfic del nostre país.

Ara bé, això no vol dir que no puguem tenir la vista posada en les accions per als propers 5, 10, 15 o 20 anys, i si una institució pública com la Cambra de Comerç es presta a fer una estudi per analitzar si és viable un aeroport en territori andorrà i concretament a Grau Roig o a qualsevol altre lloc, el normal, és que el Govern d'Andorra acompanyi aquests treballs i vetlli, sobretot, perquè aquests treballs es facin amb absoluta independència. I és això que respon al fet que nosaltres haguem enviat el projecte o aquest avantprojecte a l'OACI.

Només té aquest objectiu. Disposar d'un informe absolutament imparcial i independent que crec que és el que ens interessa a tots nosaltres.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Alguna repregunta més...

Sr. Padreny, segona.

El Sr. Roger Padreny:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Jo al Govern d'Andorra el que li demano és seriositat per prendre decisions i rigor. Coherència, que es prenguin unes decisions que siguin compatibles amb els objectius del Govern. I transparència, transparència per comunicar tota la informació.

De moment, el que no s'ha comunicat és cada cop que en aquest cas quan s'ha enviat -vostè ho acaba de dir- l'informe de l'OACI, el que no s'ha comunicat és que ja el 2007, el Govern liderat per Albert Pintat, excap de Govern, ja va enviar una demanda d'una avaluació dels possibles terrenys per construir un aeroport a Andorra i en aquest sentit la resposta va ser clara. Pel que fa al Bosc de Moretó es va establir que clarament no era el millor lloc per tal de dur a terme l'explotació d'una activitat aèria, en aquest cas de vols regulars.

Per tant, suposo i considero que el Govern té coneixement d'aquest informe a l'hora que du a terme les seves funcions, ja que aquest informe i vostè abans, Sr. cap de Govern en parlava de la qüestió tècnica,

aquest informe és tècnic, molt tècnic, i estableix clarament la negativa per part de l'OACI de construir l'aeroport en aquest indret.

Per tant, per tot l'exposat i suposant que el Govern té coneixement d'aquest informe en el qual analitzava diferents terrenys, i sobretot totes les dificultats s'apostava per la Rabassa, però en aquest cas el cas de Moretó era negatiu, li tornem a preguntar al cap de Govern i al Govern d'Andorra per què s'ha tornat a posar en contacte amb l'OACI portant el projecte de Grau Roig a l'organització, tot i tenir l'informe al qual s'establia la negativa pel que fa a aquest terreny?

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Padreny.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Miri Sr. Padreny, efectivament estem perfectament al cas dels antecedents de tot plegat i del fet, doncs, que com vostè diu l'any 2007 el Govern Pintat va demanar a l'OACI l'admissió del seu *Technical Cooperation Bureau* a Andorra d'avaluar una sèrie d'emplaçament per a l'establiment no només d'un aeroport sinó també d'un heliport al país i, efectivament, entre aquests emplaçaments hi havia el terreny actualment estudiat i en aquell moment l'OACI va dir que no el veia viable principalment degut a les grans alçades de les muntanyes del voltant.

Jo crec que això evidencia d'una forma clara que, precisament, nosaltres no estem predeterminant el resultat d'aquests informes i d'aquests estudis. Si nosaltres realment com vostè vol fer creure tinguéssim tantes ganes i volguéssim posar tant èmfasi en el fet que es vol fer o que es faci un aeroport en territori andorrà i que concretament es faci a Grau Roig, no aniríem a demanar un informe a l'OACI sabent, doncs, que en el seu moment ja va dictaminar el que va dictaminar.

Però tampoc prejutgem el resultat de l'informe de l'OACI 13 anys després, perquè les normes d'aviació del 2007 no tenen res a veure amb les normes d'aviació actuals. Per tant, si us plau, intentem posar una mica de tranquil·litat, de bons aliments amb tot plegat, deixem que els organismes tècnics competents dictaminin al respecte, i un cop disposem d'aquests informes i d'aquestes avaluacions, crec que llavors serà el moment oportú perquè tots ens pronunciem en bon criteri al respecte.

Això és seriositat, Sr. Padreny, això és coherència i això és transparència. No anticipar per raons

purament dogmàtiques si estem a favor o no estem a favor d'un determinat projecte, sinó esperar que els organismes tècnics competents es pronunciiïn perquè són els que en saben i a partir dels informes absolutament independents i imparcials d'aquests organismes tècnics, emetre una opinió degudament fonamentada.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Sr. Padreny, tercera repregunta.

El Sr. Roger Padreny:

Moltes gràcies Sra. síndica.

I moltes gràcies Sr. Espot, però al cap el que diu vostè és el que nosaltres hem dit. L'informe tècnic ja el tenim, l'informe tècnic és clar, i al cap i a la fi, quan li demano rigor i seriositat és de no doblar recursos. Si aquests recursos ja es van utilitzar en el moment del govern Pintat per demanar un informe tècnic, considero que l'informe tècnic ja era prou concret i crec que el Govern d'Andorra potser es podia haver estalviat, en aquest sentit, com li dèiem abans. Llavors no sabem exactament perquè ho ha fet si hi havia aquest informe.

Però bé, si tornem a parlar de l'H23, crec que hi ha un projecte que tots els consellers i consellers compartim, perquè quan vam aprovar la proposta d'acord de reconeixement de la crisi climàtica, declaració de l'estat d'emergència climàtica i ecològica per unanimitat així ho vam establir, que és presentar candidatura a Andorra al programa de la UNESCO sobre l'home i la biosfera per inscriure Andorra com a reserva de la biosfera.

Així mateix considerem que l'obtenció d'aquesta qualificació pot no ser i, probablement, no és compatible en construir un aeroport, perquè, deixi'm dir que els hi digui, i crec que és molt important que els hi pugui dir, que crec que és bàsic que un cop et donen la qualificació com a reserva de la biosfera, el més important és que un cop te la donin després no te la treguin, perquè internacionalment la imatge d'Andorra quan te la donen és bona, però quan te la treuen és pitjor que l'estat en què et trobaves abans.

Per aquest motiu us pregunto a Govern, si consideren compatible l'obtenció de la qualificació de la reserva de la biosfera per part de la UNESCO amb la construcció d'un aeroport en territori andorrà.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé, jo crec que vostè em vol fer dir el que no he dit, no? Jo li he dit molt clarament. Vostè em diu "és que ja es va demanar un informe, per què se'n torna a demanar un altre, i per tant, a més a més, es fa pesar sobre l'erari públic aquest segon informe"?

Escolti'm, és que jo ja li he dit, l'informe tècnic del 2007 es pot considerar que avui en dia ja no és vàlid, perquè no només les normes d'aviació han evolucionat molt en aquests 13 anys, sinó que a més a més, l'OACI en el seu moment només va valorar el terreny, i ara no només valora el terreny sinó que valora el projecte en el seu conjunt.

Per tant, penso que aquest és un element important.

I a la seva pregunta, escolti, no sé, vagi a Menorca. Menorca és reserva de la biosfera i hi ha un aeroport. Vull dir, no veig que sigui absolutament incompatible.

Dit això, no em faci a mi esdevenir defensor de l'aeroport en territori andorrà, i concretament de l'aeroport a Grau Roig. És que vostè està tan radicalitzat en un costat que em fa fer d'advocat del diable. I simplement el que li estic dient és que estem en la fase d'avantprojecte, en la fase d'estudi inicial. Deixem que transcorrin aquests estudis, deixem treballar les persones amb clara independència i en el seu moment ja ens pronunciarem. I segurament potser li hauré de donar la raó. I li diré, escolti Sr. Padreny, tenia tota la raó. Aquest aeroport no és viable, aquest aeroport és incompatible amb el fet que siguem reserva de la biosfera per l'impacte mediambiental que pot tenir. Però deixi si us plau que les persones competents dictaminin al respecte.

Jo no em vull anticipar, no és la meva feina anticipar. Jo tinc responsabilitats polítiques, no responsabilitats tècniques i, per tant, a mi em correspon prendre la decisió final un cop les persones amb responsabilitats tècniques hagin dictaminat al respecte. No s'atorgui vostè competències tècniques perquè vostè també és un responsable polític i no un responsable tècnic.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Sr. Padreny, la quarta repregunta.

El Sr. Roger Padreny:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Nosaltres som sí a la reserva de la biosfera, som sí a molts altres projectes que els trobem coherents amb el nostre model de país, amb el nostre model que aposti per la qualitat de vida i el respecte pel medi ambient i el paisatge. En aquest sentit, a dia d'avui a Andorra tenim una legislació al voltant del respecte del medi natural, la biodiversitat i el paisatge. I en aquest sentit l'article 4 estableix clarament que les administracions han de garantir que la gestió del medi natural es du a terme en benefici de les generacions actuals, però sense disminuir la seva potencialitat per satisfer les necessitats i les expressions de les generacions futures. A més a més s'estableix una estratègia nacional del paisatge el qual ha de ser coherent amb totes les polítiques que es fan a Andorra.

Per aquest motiu li vull preguntar ja per acabar: considera vostè Sr. Espot, Sr. cap de Govern, que el projecte de l'aeroport és en benefici de les generacions actuals però sense disminuir la seva potencialitat per satisfer les necessitats i les aspiracions de les generacions futures a gaudir d'un medi ambient igual com ens l'hem trobat nosaltres?

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Padreny.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

He trobat una mica confusa la seva pregunta, però en tot cas intentaré interpretar-la.

Miri, els que som sí a la reserva de la biosfera som nosaltres. Perdoni, però el projecte de la reserva de la biosfera està contingut per primera vegada en el programa del Govern d'aquesta legislatura per tot el país, i qui ha promogut el projecte de reserva de la biosfera a nivell parroquial, de moment, és el Comú d'Ordino, que jo sàpiga no està governat per vostès. Per tant, els que som sí a la reserva de la biosfera i que creiem que això pot ser una palanca d'atractiu turístic i de qualitat de vida per als nostres ciutadans i les nostres ciutadanes som nosaltres.

Bé, jo li demanaria si em pot tornar a re formular la segona pregunta perquè la veritat és que era una mica llarga i no he acabat d'entendre el que em volia demanar el Sr. Padreny. Disculpi.

La Sra. síndica general:

Sr. Padreny si vol sintetitzar la pregunta.

El Sr. Roger Padreny:

Gràcies Sra. síndica.

Disculpi Sr. Espot si no he sigut clar.

Està clar el que estableix la llei. La llei en el seu articulat, el 4.2 posa que s'estableix que les administracions han de garantir que la gestió del medi natural es dur a terme en benefici de les generacions actuals, però sense disminuir les seves potencialitats per satisfer les necessitats i les aspiracions de les generacions futures. Estem parlant d'una llei que parla del medi ambient i el paisatge.

La pregunta és molt clara. La pregunta és si creu que aquest projecte, el de l'aeroport o un aeroport en territori andorrà és en benefici de les generacions actuals o sense disminuir les potencialitats per satisfer les necessitats i les disposicions de les generacions futures les quals han de gaudir del mateix medi ambient, dels mateixos recursos naturals. Aquí tenim aquesta mascareta que mostra els importants recursos naturals, font del nostre país, si considera que un projecte com aquest respecta en aquest cas aquest articulat, i en aquest sentit la idea de gaudir totes les generacions, les actuals i les futures del nostre medi natural.

Per últim, deixi'm ja aprofitar la pregunta, si em deixa Sra. síndica, dir-li que la declaració de la biosfera, de declarar Andorra reserva de la biosfera va estar aprovada conjuntament. El primer cop com a proposta d'acord aquí el passat 23 de gener, la qual compartim tots els grups de la Cambra.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Sr. Espot, pot respondre.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sra. síndica.

Altra cosa és que vostès s'hi hagin pogut sumar amb posterioritat, però qui ha promogut aquest projecte és aquest Govern i en primera instància el Comú d'Ordino en l'àmbit parroquial. Dit això, celebri que vostès s'hi hagin sumat i que de forma excepcional hagin dit sí a algun projecte que ve del Govern.

Miri, és que vostè parteix d'una premissa inexistent. Vostè em diu si jo crec que aquest projecte, quan encara no hi ha projecte, va en benefici, si ho he entès bé, del medi ambient al nostre país i de la preservació del medi ambient de cara a les generacions futures. És que no hi ha projecte Sr. Padreny, estem en una fase inicial no tenim ni tan sols un projecte respecte del qual puguem avaluar i dictaminar si efectivament té un impacte sobre el medi ambient que pot ser

perjudicial. Per tant, no em faci pronunciar sobre un projecte que jo desconec perquè encara no és projecte. Ara bé, si vostè em diu de forma general si jo com a cap de Govern o el Govern que encapçalo donaran suport a un projecte d'aeroport o a qualsevol altre projecte d'infraestructures que pugui posar en entredit la viabilitat mediambiental del nostre país i la preservació del medi ambient en sentit ampli de cara a les generacions futures, ja li dic ara que no, evidentment que no. Nosaltres fem un cavall de batalla de la transició energètica, de la lluita contra el canvi climàtic, de la sostenibilitat mediambiental i evidentment per a nosaltres l'informe d'impacte ambiental que clourà segurament tota la tramitació d'aquest projecte i de qualsevol altre projecte, és absolutament cabdal. Simplement el que li dic és que deixem treballar aquelles persones que d'acord amb la seva competència tècnica hauran d'avaluar aquesta qüestió. I per tant des d'aquest punt de vista ho valorarem, ho analitzarem i evidentment si aquest projecte és una destrossa absoluta del medi ambient, vostè pot entendre que evidentment no hi donarem suport. Però si us plau, no ens anticipem. No sé si li he donat resposta a la seva pregunta, però en tot cas més que això no li puc dir a hores d'ara.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Alguna repregunta més...

Sr. Sánchez.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

La declaració d'emergència climàtica recollia el punt que vam votar conjuntament, per això diem sí al projecte de reserva de la biosfera. I dèiem sí perquè es posava d'exemple el de la Parròquia d'Ordino. Aquest es va dur a terme a través d'un procés participatiu. Entenem que això és avantatjós pel resultat del projecte. I la meua pregunta és si la qüestió de l'aeroport en territori nacional, és a dir com comentava el meu company el conseller Padreny, la idea, l'essència d'un aeroport en territori nacional serà un ítem dins d'aquest procés participatiu, que imagino que engegaran quan abans millor.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Bé, és que per engegar un procés participatiu cal primer que hi hagi un projecte que hagi estat avalat pel Govern, cosa que no succeeix en el cas d'aquest potencial aeroport. Per tant, una vegada més, esperem, fem les primeres passes i si al final s'acaba configurant un eventual projecte, que no ho sabem a dia d'avui, evidentment engegarem un procés participatiu. En tot cas ja tinc clar que vostès no cal que hi comptem per aquest procés participatiu perquè amb aquest reclam de no a un aeroport en territori andorrà, és a dir independentment de la ubicació o qualsevol lloc, encara que sigui una ubicació perfecta, entenc doncs que vostès ja no voldran formar part d'aquest procés participatiu.

Ho entén no quan parlo de dogmatisme, és això. Per què no per sistema? Per què no tenim la prudència d'esperar si una determinada infraestructura s'ubica en un lloc que compleixi tots els requisits? Crec que a vegades potser val la pena ser prudent, i és això també l'apel·lació que faig al Partit Socialdemòcrata. Crec que a vegades doncs val la pena ser una mica més propositius, sumar i no perquè siguin projectes que eventualment s'estan portant a terme des de la majoria o des de qui governa, dir sistemàticament no.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Sr. Sánchez, segona repregunta.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

Entenc doncs que el Govern té certa tendència a valorar favorablement aquest projecte, ja que si es vol parlar d'un projecte que s'inclourà dins d'un procés participatiu, i vull recordar també que els processos participatius defineixen una forma de dur-se a terme els projectes, no significa que s'estigui a favor o s'estigui en contra o tot el contrari. Doncs se'ns acusa de dogmatisme i nosaltres el que hem fet és una anàlisi del que significa l'aeroport per Andorra, i hem arribat a unes conclusions que hem expressat clarament i tornem a expressar avui.

La pregunta és la següent:

És certa aquesta tendència, puc extreure aquesta conclusió respecte a la seva posició favorable a l'aeroport que intervindria en un hipotètic procés participatiu. Recordem que és per la reserva de la biosfera. S'avaluaran els riscos d'aquesta infraestructura per a la nostra qualitat de vida i per la declaració de la reserva?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Sánchez.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

No, no pot interpretar que les meves paraules vagin en aquest sentit i crec que no m'ha escoltat. I jo li he dit, el Govern... jo no li he dit en cap cas que el Govern avalua favorablement el projecte perquè... vostè diu que el Govern avalua favorablement el projecte perquè diu que engegarà un procés participatiu.

Escolti, jo no he dit això. Justament li he dit el contrari. Li he dit que el Govern no valora engegar un procés participatiu quant a l'aeroport d'Andorra perquè encara no l'ha avaluat favorablement. I no té clar que l'avalui favorablement perquè estem en un estadi molt prematur que no ens permet ni avaluar-lo favorablement, ni desfavorablement.

Vostès volen sortir d'aquesta Cambra avui amb la declaració del cap de Govern havent dit que està a favor de l'aeroport en territori andorrà i que a més a més s'hi pot dir que està a favor de l'aeroport a Grau Roig, per vostès ja és bingo. Perquè llavors tindran un motiu més per fer soroll i per mostrar discrepància i marcar posició en relació amb el Govern i amb el cap de Govern.

I no li diré per què no hi crec, no ho penso, m'entén. No em facin dir, ja m'han preguntat 40 vegades el mateix de totes les maneres. I poden insistir tant com vulguin, no els hi diré que aquest Govern veu amb bons ulls ni un aeroport a Andorra, ni l'aeroport de Grau Roig. Ara bé, tampoc els hi diré que el veu a priori amb mals ulls. Perquè vull tenir davant meu els estudis complets per poder-me formar una idea definitiva al respecte. I no pateixin, tant bon punt tinguem aquests estudis, seré el primer en manifestar-me i a més a més si volen els hi diré a vostès abans privadament perquè en tinguin coneixement. Però en data d'avui no és així. En canvi, li dono un altre exemple, hem engegat un procés participatiu pel que fa al projecte de la reserva de la biosfera a través de la secretaria d'Estat d'Igualtat i Participació Ciutadana. Per què? Perquè aquest és un projecte que està en el programa de Govern, que estem tirant endavant, el qual creiem, en el qual apostem i ja hem fet una valoració prèvia dels pro i els contres, i per a nosaltres és un projecte pel qual apostem. I per tant engegarem un procés participatiu.

En el cas que en el seu dia per l'aeroport d'Andorra poguéssim arribar a aquesta mateixa conclusió, que no

hi som ni molt menys en aquest moment. Evidentment creiem que és una qüestió de suficient transcendència i importància com perquè s'impliqui la ciutadania. Ja ens hagués agradat també poder-lo implicar en tot cas a vostès, però ja veig que no serà possible.

Però, en tot cas, no estem en aquesta tessitura perquè igual ni arribarem. És possible que no hi arribem.

No sé si se m'ha entès.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Sra. Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. síndica.

Jo voldria exactament saber què se li ha encarregat exactament a l'OACI i quins estudis se li han fet arribar? I si hi ha aquests estudis, qui els està encomanant? Qui els està fent? Els ha encomanat Govern? A qui se'ls ha encomanat? O, si són estudis també encomanats a l'OACI? Perquè entenc que l'OACI se li ha de demanar d'entrada la viabilitat del lloc, entenc... No sé massa d'aeronàutica però entenc que primer se li ha de demanar el que se li va demanar al 2007.

I, per tant, exactament què se li demana i quins estudis suporten aquesta decisió de Govern de tornar a anar prop de l'OACI per preguntar-ho.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, bé. Crec que ho he respost sense entrar massa en detall en la meva primera intervenció, però en tot cas no tinc cap problema en detallar-ho una mica més.

Els dos documents que s'han tramès fins ara a l'OACI són dos documents que s'han elaborat a instància de la Cambra de Comerç en virtut d'un conveni que es va signar la passada legislatura, per tant no l'ha signat aquest Govern sinó que es va signar la passada legislatura, on es delegava o s'encomanava a la Cambra de Comerç elaborar els estudis pertinents no només per la ubicació d'una possible infraestructura aeroportuària al nostre país, sinó també per analitzar tota la qüestió relativa a les connexions ferroviàries.

Per tant, d'acord amb aquesta encomana i amb aquest conveni la Cambra de Comerç, donant compliment a aquest conveni, ha demanat o ha sol·licitat dos estudis que contenen tota una sèrie d'informacions. Concretament, no ho he dit abans però ja li preciso: el disseny conceptual de les maniobres d'aproximacions, aproximacions frustrades i enlairament a una pista concreta d'acord amb la normativa vigent, el càlcul preliminar dels mínims d'operació, el càlcul de performance d'enlairament de diferents tipus d'avions, la valoració en simulador de les maniobres, escenaris de trànsit esperat, factibilitat de les pistes, factibilitat de la resta d'instal·lacions, estimació dels costos de construcció, superfícies de limitació d'obstacles i el compliment de la normativa EASA.

Això són els elements que actualment disposem i que estan continguts en aquests dos documents que s'han elaborat a demanda o a petició de la Cambra de Comerç en virtut d'aquest conveni. I això és el que ara nosaltres des del Ministeri de Presidència, Economia i Empresa hem derivat o hem elevat a l'OACI, concretament al seu tècnic al *Cooperation Bureau*, per tal que avaluin tots aquests aspectes i facin una valoració qualitativa de tota una sèrie d'altres qüestions addicionals no limitatives, és a dir, el que li diré ara és el que analitzaran però, evidentment, tenen capacitat o potestat per anar més enllà que és: l'operativitat general de l'aeroport, preocupacions relatives a la seguretat operacional, opinió sobre la capacitat d'atraure aerolínies convencionals -ho he dit abans però ho repeteixo-, dimensionament de l'aeroport, compliment de la normativa OACI, compliment de la normativa EASA -segona vegada-, i desviacions sobre les pràctiques internacionalment acceptades.

Això és el que ara dictaminarà l'OACI, d'acord? Que és molt més que el que l'OACI va dictaminar al 2007 on només es va fixar en el terreny. Ara es fixarà en tot això que és molt més ampli i ens dirà, on si des de la seva perspectiva, des de la perspectiva d'aquests aspectes aquesta infraestructura és...

La Sra. síndica general:

Vagi acabant Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, perdoni però és que és complex i tècnic.

A partir d'aquí no hem arribat al final del camí, tot just estem en una fase entre mitja perquè, com li he dit abans, s'haurà de fer un estudi de necessitats i suficiència aeroportuària, un estudi meteorològic, un estudi econòmic de la construcció i explotació de l'aeroport, un anàlisi cost-benefici, un estudi

ambiental -ja sé que vostès li donen molta importància a aquest aspecte, per tant, un estudi ambiental que encara no tenim-, i un cop tinguem tot això és quan tindrem configurat un eventual projecte aeroportuari.

Potser ni arribem a la condició de projecte! Perquè potser algun d'aquests estudis, o l'informe que farà ara l'OACI, o algun d'aquests estudis posteriors ja diuen que és absolutament impeditiu: per exemple, la qüestió mediambiental, o la qüestió de l'anàlisi cost-benefici, o potser algunes qüestions que dictaminarà l'OACI.

Per tant, pas a pas, poc a poc i bona lletra.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Sra. Vela vol fer una segona repregunta...

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies.

I gràcies Sr. cap de Govern per les explicacions.

Però a mi em costa creure que es facin tots aquests anàlisis sense tenir en compte el terreny del que estem parlant, és a dir, no és una cosa abstracta. S'està plantejant un projecte o un avantprojecte com vostè bé diu però, és clar, no podem obviar que és sobre un territori i un territori molt peculiar i molt particular que tots els que estem en aquesta Cambra coneixem.

Per tant, costa veure com el tema mediambiental, que evidentment ens preocupa i espero que no només a nosaltres, haguéssim pogut preferir també escoltar la ministra de Medi Ambient avui en aquesta Cambra explicant, donant la seva opinió sobre aquest tema perquè entenc que és un projecte que es materialitza en un territori, no és un projecte abstracte. És a dir, quan diu: "*Del 2007 a avui en dia*"... és clar que han canviat les coses però penso que els avions són els mateixos i les necessitats d'aterrar també són les mateixes, o sigui que de moment encara no tenim avions que baixin allà com els "*platillos voladores*" que en diem.

Per tant, jo entenc que el terreny segueix sent el mateix i les dificultats seran les mateixes, llavors no entenc com es pot treballar sense tenir en compte aquests condicionants per a nosaltres importants.

Gràcies Sra. síndica.

La pregunta seria: com és que tots aquests condicionants no són analitzats abans o independentment d'aquest treball que la Cambra ha portat a terme?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. consellera.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sra. síndica.

No cal que parli la ministra de Medi Ambient perquè el Govern parla d'una sola veu. No hi ha opinions discordants al respecte i la ministra de Medi Ambient, en tot cas, farà intervenir als tècnics que depenen d'ella en el moment oportú i ella emetrà després l'opinió política que segurament, i com no pot ser d'una altra manera, estarà molt fonamentada pel que dictaminin els tècnics del seu propi ministeri tenint en compte no només la sensibilitat que té ella per aquesta qüestió sinó la que tenim tots i cadascú de nosaltres i, en tot cas, tots els membres del Govern.

Per tant, no tingui cap dubte que des d'aquesta perspectiva i des de la visió mediambiental tots els membres del Govern estem en una mateixa línia.

En qualsevol cas, vostè una altra vegada parteix d'una premissa falsa, i és dir: per què no es té en compte la qüestió mediambiental? No és que no es tingui en compte, és que es tindrà en compte en el moment oportú. L'informe d'impacte ambiental es farà, i es farà en el moment que toqui com tots els projectes que estan sotmesos a un informe d'impacte ambiental i normalment els informes d'impacte ambiental no es fan en el primer moment, sinó que de vegades necessiten de tota una sèrie de consideracions tècniques prèvies que ajuden precisament a emetre aquest informe.

Però, no es preocupi. Això succeirà. És impossible tirar endavant una infraestructura d'aquestes característiques sense que hagi estat degudament avaluada des de la perspectiva mediambiental.

Per tant, no pateixin! Deixin treballar i si realment vostès tenen raó en el sentit de què és una barbaritat mediambiental, tard o d'hora això s'evidenciarà, però no m'ho facin dir a mi perquè jo no tinc capacitat per dir-ho. En tot cas, tots podem tenir una opinió profana al respecte però jo, la meua responsabilitat no és emetre opinions profanes al respecte ni fer tertúlies de cafè, sinó parlar d'allò que conec i d'allò que tinc coneixement de causa, i en aquest moment jo no tinc prou elements damunt la taula per dir que des d'una perspectiva mediambiental, aquest projecte no és viable. I a més a més, com li he dit abans, és que em semblaria una absoluta falta de respecte per la tasca dels tècnics de l'Administració i dels altres tècnics independents que es puguin sol·licitar perquè crec que

el cap de Govern o qualsevol altre responsable polític no tenim perquè anticipar els seus dictàmens.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Alguna repregunta més...

Sr. Font.

(Se senten veus)

Sr. Font crec que no té el micro encès.

(Se senten veus)

Això també pot ser.

El Sr. Jordi Font:

Perdoneu.

La Sra. síndica general:

Ara, ara.

El Sr. Jordi Font:

Nosaltres no pretenem mai fer-li dir una cosa que a vostè no li vingui de gust. El que intentem és saber el que vostè pensa perquè vostè és una persona important, vostè dirigeix el Govern d'aquest país i és important que nosaltres com a consellers de l'oposició sabem el que vostè pensa i que la ciutadania d'aquest país també ho sàpiga.

Llavors, li posaré una pregunta que potser em contestarà amb una evasiva, però jo li demano la seva opinió personal.

És a dir, vostè en tant que cap de Govern o, en tant que Xavier Espot coneix d'alguna instal·lació d'aeroport que no sigui pol·luent, que no tingui incidències sobre el medi ambient ja sigui acústica o de qualsevol índole, exceptuant evidentment aquestes que hi ha a Espanya que estan parades i que no hi ha vols? Si vostè me'n diu alguna suposo que serà la història de dir, doncs, hem de mirar d'assemblar-nos a aquesta instal·lació perquè és que sinó, jo no en conec cap.

És aquesta l'opinió que a mi m'agradaria saber de vostè.

La Sra. síndica general:

Ha acabat Sr. Font...

Sí...

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sr. Font. Miri, jo per una qüestió de principi estic a favor o en contra de determinats aspectes importants, rellevants, cabdals, transversals, generals, però d'una determinada infraestructura, per principi no estic ni a favor ni en contra. No sé si m'explico.

És a dir, si vostè em diu, vostè està a favor o en contra d'un aeroport a Andorra? Jo no li puc dir si estic a favor o en contra. Vostè sí que ha quedat clar que esteu en contra: qualsevol aeroport a Andorra esteu en contra, és igual, ja ho heu dit, esteu en contra la nòria, esteu en contra del Pic de Carroi, esteu en contra de l'heliport, en contra de tot, de la carretera, de les rotondes, de tot. Bé, no passa res. Ja ho entenc, cadascú té els seus posicionaments, no? Jo no estic ni a favor ni en contra d'un possible aeroport al nostre país. Què tinc dubtes? Òbviament que en tinc. És clar que en tinc. Jo crec que és evident, no? Vull dir, si fos tan fàcil i si fos tan perfectament realitzable, a curt termini, segurament, doncs, ja tindríem un aeroport en territori andorrà.

Ara bé, també soc conscient de les meves limitacions i en aquesta matèria jo en tinc moltes de limitacions. I per tant, com que jo no soc tècnic en aquesta matèria, com que tampoc sé com han evolucionat les qüestions aeronàutiques, però a diferència del que deia la Sra. Vela, pel que em diuen els tècnics especialistes sembla que sí que han evolucionat molt, crec, doncs, que hi hem de posar una mica de prudència i de cautela en tot plegat. Per tant, no estic en contra que es pugui tornar a avaluar si aquesta possibilitat que de per ser no em sembla dolenta el fet, doncs, que disposem d'una infraestructura aeroportuària a Andorra, doncs, penso que és una bona cosa que es pugui tornar a avaluar anys després. Evidentment, sempre que això no es torni amb un viacrucis, per dir-ho d'alguna manera, i amb un dispendi exagerat. Per tant, evidentment, hi haurà un moment on haurem de posar un terme a tot plegat, en un sentit o en l'altre. I per tant, arribarà el moment en què el Govern, evidentment, no haurà d'abdicar de les seves decisions i haurà de prendre una decisió.

I no es preocupin. El Govern, quan hagi de prendre una decisió la prendrà, tingui el desgast que tingui. Perquè si es diu sí o si és diu no, evidentment, una decisió d'aquestes característiques tindrà desgast en una part de la nostra ciutadania.

Però no es preocupin perquè ho farem, perquè és la nostra obligació i ho hem fet sempre de prendre les decisions quan toca. Ara bé, quan toca. Jo no puc dir-ho en aquest moment.

Paral·lelament, jo crec que l'arbre no ens ha de fer no veure el bosc. No sé si m'entén. I per tant, des d'aquesta perspectiva, jo el que no vull, és que ens

desviem del nostre objectiu prioritari. I el nostre objectiu prioritari és que l'aeroport d'Andorra a la Seu d'Urgell funcioni, sigui viable i que, per tant, doncs, tinguem una infraestructura d'aquestes característiques a 10 quilòmetres d'Andorra. No sé si m'entén!

I evidentment, crec que això no és incompatible amb el fet que paral·lelament es puguin estudiar altres fórmules per al desenclavament del nostre país. Que no ha de...

La Sra. síndica general:

Vagi acabant Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Ja acabo.

...que no ha de perquè ser prioritàriament un aeroport. També l'altre dia paràvem o sentíem parlar d'una possible connexió ferroviària. També em sembla interessant que es pugui estudiar. I té molt poc impacte des de la perspectiva mediambiental, precisament, el transport ferroviari, al contrari, és a dir, segurament tindria un impacte positiu des d'una perspectiva mediambiental, perquè eliminaríem molta mobilitat a través d'automòbil.

Per tant, crec que també és la nostra obligació d'ampliar les mires, i de no tancar-nos. Ara bé, tampoc donar per bo segons quines infraestructures sense que s'hagin avaluat convenientment.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Sr. Font, segona repregunta.

El Sr. Jordi Font:

Em sembla que no m'ha entès la meva pregunta o l'he formulada segurament jo malament. És a dir, jo no volia saber si vostè estava a favor o no d'un aeroport. Jo li demanava si vostè coneixia alguna instal·lació aeroportuària arreu del món, on fos, que no tingués cap impacte o que tingués poc impacte mediambiental.

I per què li demanava això? Per posar la següent pregunta. És a dir, jo comprendria molt bé que aquí estiguéssim fent esmerçar esforços amb els tècnics, fent cerques, fent treballs, fent informes, fent projectes, si els hi poguéssim dir, doncs, mireu, treballeu en constituir un projecte d'un aeroport similar a aquest que jo li demano, si vostè en coneix algun, i si pot ser millorem-lo, perquè aquest ja té molt

poc impacte i nosaltres ho farem tan bé que en tindrem menys encara.

Però és clar, vostè no m'ha contestat. Segurament no em deu haver entès la intencionalitat de la meua pregunta.

I jo dic per altra banda, és cert. Jo he fet treballar tota aquesta gent, tots aquests tècnics, per fer uns projectes quan encara no hem definit si realment tenim un objectiu, que seria aquest possible aeroport similar a aquest altre possible aeroport que jo no conec, que té poc impacte ambiental al món.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Font.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Miri, és que en certa forma sí que li he contestat abans, jo li he dit que no era un expert en la matèria. Per tant, jo no li sé dir quines altres infraestructures aeroportuàries i arreu, i quin impacte tenen des de la perspectiva mediambiental.

Li puc parlar des dels meus pocs coneixements. Evidentment, vull suposar que té menys impacte ambiental una infraestructura aeroportuària en una plana europea sense boscos i que està composta exclusivament de camps de conreu, que en un delta d'un riu protegit, per donar un exemple molt proper.

Evidentment això sí que li puc contestar. Però més enllà d'això ja no li sé dir si hi ha altres infraestructures que puguin tenir un impacte ambiental inferior o superior al que podria tenir el fet d'establir una infraestructura aeroportuària a Andorra. I estic convençut que, fins i tot, doncs, sabedor que la nostra orografia és prou complexa, hi ha ubicacions al nostre país, si és que n'hi ha vàries de viables o si n'hi ha una de viable, que no ho sé, però segurament hi haurà ubicacions que tindran, més o menys, també impacte ambiental.

Però en tot cas, ja veu que són divagacions una mica que faig o opinions personals que crec que potser no toquen massa en una sessió de control en una Cambra parlamentària, perquè crec que el que estic dient no porta massa a la ciutadania. Però en tot cas li responc a la seva pregunta i li dono una mica la meua opinió al respecte.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Pregunta número 2.

2- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 2 de desembre del 2020, relativa a la reglamentació per practicar esports de neu.

Fou registrada amb el número 1000, i s'ha publicat en el Butlletí número 102/2020, del 2 de desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Vist que Ski Andorra ha donat a conèixer el Forfait Natura tot fent al·lusions en la seva presentació i en paraules del seu president, que han estat recollides tant a la premsa nacional com internacional, i que miro de citar literalment tal com les he llegit, que diu que: "La policia podrà sancionar els practicants d'esquí de muntanya i de raquetes sense forfait".

Vist que la disposició final segona de la Llei 37/2018 de l'esport, una llei que va ser àmpliament treballada en aquesta mateixa Cambra en la passada legislatura, establia i llegeixo el contingut de la llei:

"Es modifica l'article 13 de la Llei relativa a les estacions d'esquí i les instal·lacions de transport per cable," l'article 13 en qüestió diu:

"Article 13. Esquí de muntanya

L'esquí de muntanya i les altres activitats que poden tenir lloc dins els dominis esquiables del Principat d'Andorra s'han de practicar en les àrees i en els horaris habilitats i autoritzats per les persones físiques o jurídiques explotadores.

S'encomana al Govern que, en el termini de vuit mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, -és a dir un termini que finalitzava al setembre de l'any passat- elabori una Llei, que reguli, entre altres, els drets i deures dels usuaris dels dominis esquiables així com el règim sancionador."

Vist que la legislació vigent permet a les entitats explotadores que puguin autoritzar determinats espais o horaris per la pràctica dels esports de muntanya però no la imposició del pagament d'un forfait que amb la legislació vigent només es pot exigir com a usuaris de les instal·lacions del transport.

Vist que a més en paral·lel el Govern ha aprovat per Decret i mai millor dit el "Reglament dels requisits per practicar esports de neu altres que l'esquí alpí i l'esquí de

fons a les estacions d'esquí", un decret i un reglament que al nostre entendre podrien contenir algunes severes extralimitacions en referència a la legislació vigent.

Per tot el que s'ha exposat es demana,

Quina opinió té el Govern del Forfait Natura i en base a quina legislació es sustenta?

Com es pot justificar la imposició d'infraccions i sancions per via d'un decret que van més enllà del marc legislatiu vigent i que limita uns drets dels que, fins avui, es podia gaudir?

I, per què el Govern no ha elaborat el que recollia en la disposició de la Llei de l'esport, *"una llei que reguli, entre altres, els drets i deures dels usuaris dels dominis esquiables així com el règim sancionador"*?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Respon per Govern, Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí gràcies Sra. síndica.

Respecte a quina opinió té el Govern del Forfait Natura i en base amb quina legislació es sustenta?

Doncs en base a la potestat de les societats que gestionen les estacions d'esquí com a explotadores d'unes instal·lacions dins dels dominis esquiables delimitats en les respectives concessions administratives d'emetre títols per a la pràctica de qualsevol de les activitats per les quals estan autoritzades. El Govern ha de respectar la creació, l'emissió i comercialització d'un producte específic per part de les estacions; ja que fa part de la política comercial de les estacions i de les competències que li són assignades.

És l'obligació del Govern de vetllar pel compliment dels requisits establerts a la Llei relativa a les estacions d'esquí i les instal·lacions de transport per cable de data 9 de novembre de 2000 pel que fa a l'emissió de títols o forfaits, a fi d'assegurar que aquests garantitzen a l'usuari la finalitat per la qual han estat emesos i comercialitzats.

D'acord amb l'esmentada la Llei relativa a les estacions d'esquí i les instal·lacions de transport per cable, són les pistes d'esquí les quals emeten el títol associat a l'ús de les instal·lacions de transport. En el cas concret del Forfait Natura, si comporta aquest ús, s'emmarcarà dins la potestat abans esmentada.

En base a quina legislació es sustenta el forfait ?

Doncs en base a la modificació de l'article 13 de la Llei relativa a les estacions d'esquí i les instal·lacions de transport per cable de data 9 de novembre de 2000, per la disposició final segona de la Llei de l'esport de 20 de desembre de 2018, i dic el que reflecteix aquesta disposició::

"L'esquí de muntanya i les altres activitats que poden tenir lloc dins dels dominis esquiables del Principat d'Andorra s'han de practicar en les àrees i en els horaris habilitats i autoritzats per les persones físiques o jurídiques explotadores ..."

En el seu moment la regulació per part de les estacions d'esquí no permetia l'emissió de títols ja que era una activitat que la llei no preveia que es podia realitzar dins dels dominis esquiables.

Amb la modificació de la Llei de l'esquí via la Llei de l'esport, aquesta pràctica esportiva es passa a poder realitzar dins dels dominis esquiables i per tant és potestat de les entitats explotadores l'emissió o no d'un títol de transport per a la pràctica d'aquesta activitat.

Com es pot justificar la imposició d'infraccions i sancions per via d'un decret que van més enllà del marc legislatiu vigent i que limita uns drets dels que, fins avui, era possible gaudir? Demana vostè Sr. López.

Doncs el decret del passat 25 de novembre del 2020 i publicat al BOPA en data del 2 de desembre d'aprovació del Reglament dels requisits per practicar esports de neu altres que l'esquí alpí i l'esquí de fons a les estacions d'esquí no imposa cap infracció i ni preveu cap sanció, com vostè afirma en la seva pregunta.

En el seu article 8, el reglament fa referència, com no pot ser de cap altra manera al títol VI de la Llei relativa a les estacions d'esquí i les instal·lacions de transport per cable de data 9 de novembre de 2000.

D'altra banda, l'article 30 del títol IV relatiu a la manca de títol de transport, cita textualment: *" Si, a requeriment del personal acreditat de l'estació, l'usuari no presenta el tiquet de transport o forfait, o si la validesa del títol no pot ser comprovada materialment, n'ha de satisfer immediatament dues vegades el preu."*

En qualsevol cas, el reglament esmentat no limita cap dret; com vostè afirma, per contra, busca ordenar i regular les diferents pràctiques d'activitats a la neu que en alguns casos, tant s'han desenvolupat els darrers anys.

És amb aquesta finalitat, la de garantir que les pistes d'esquí siguin un espai de convivència segur i ordenat per a la pràctica de les nombroses activitats que s'hi

poden desenvolupar, que s'estableixen els drets i obligacions que emanen del reglament aprovat.

I per reforçar encara més la voluntat de l'Executiu d'assegurar la pràctica de les diverses activitats que es poden dur a terme a les estacions, s'inclou al reglament, l'obligatorietat per part de les estacions de presentar per ser sotmès a aprovació per part del departament competent, un reglament d'ús.

Aquest reglament, elaborat per cada estació, ha de recollir la forma en què queda regulada la pràctica de cada modalitat dins els respectius dominis esquiables: horaris, itineraris, serveis associats, condicions d'ús, i necessitat d'un títol entre altres aspectes.

Aquesta serà doncs una potestat de les estacions com a explotadores d'uns dominis esquiables i objecte de concessions administraves.

Finalment, i respecte a la pregunta de per què el Govern no ha elaborat una llei que reguli, entre altres, els drets i deures dels usuaris dels dominis esquiables així com el règim sancionador en el termini establert legalment?

Aquí li he de confessar doncs que el Govern va ser, en aquest cas el ministeri competent, va ser coneixedor de la necessitat i de l'obligació de complir amb el que establí la llei modificada la passada legislatura de l'esport aquest mes de setembre.

Tant és així que en les meves dues compareixences davant de la Comissió d'Economia explicant el calendari legislatiu, els consellers que van poder comparèixer en aquestes dues compareixences i davant del calendari i les lleis que tenia previst entrar a tràmit el ministeri, vam poder comprovar, i s'hi comprova la documentació que se'ls hi va atorgar, que no figurava aquest projecte de llei.

La Sra. síndica general:

Vagi acabant Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí acabo Sra. síndica.

Tampoc se'm va requerir ni se'm va demanar l'absència d'aquesta llei. Vinc a dir-li això doncs perquè el motiu no és altre que és un error en quant al moment en què es fa el traspàs i el canvi de Govern, no es manifesta l'obligació de complir amb aquest calendari. Som coneixedors al mes de setembre, gràcies a què el Ministeri d'Esports ens recorda i ens fa saber que hem de complir amb aquesta obligació, que es complirà, com no pot ser d'altra manera. I davant de la necessitat de poder continuar regulant aquesta pràctica esportiva que cada vegada va en augment, el que va fer el Govern, com ja s'havia fet anteriorment és en aquest cas modificar i actualitzar

el reglament que preveu els requisits i les obligacions d'aquesta pràctica esportiva.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Per la rèplica, Sr. López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sra. síndica.

Sr. Gallardo, el decret publicat ahir pretén per primer cop en la història del nostre país, -de fet seria el segon cop, el primer cop només va durar 15 dies, i esperem que aquest segon duri encara fins i tot si és possible menys-, posar tanques a la muntanya, limitar un accés que fins ara era lliure. Expliquem bé com funciona la qüestió dels forfaits d'esquí.

Vostè ha fet una breu referència a l'article 27.1 de la Llei reguladora de les estacions d'esquí, parla de què el forfait es pot requerir per part dels usuaris quan fan un ús, una utilització de les instal·lacions de transport. Instal·lacions de transport que les entitats explotadores tenen la possibilitat de posar a la muntanya en via de la concessió o els acords que tinguin.

Per tant, l'accés a la muntanya és lliure i el forfait només es demana, com sabem tots aquells que esquem quan accedim als sistemes de control i d'accés als ginys mecànics. O almenys això era així almenys fins ahir.

Si el Govern ha decidit canviar aquest criteri i aquestes regles del joc i a més ho vol fer en solitari sense cap mena de debat previ, el mínim que pot fer és fer-ho bé, fer-ho correctament i canviar el marc legal per fer-ho. I no fer-ho per via d'un reglament que s'extralimita com miraré d'exposar després en les diferents preguntes.

Un reglament que no s'aguanta per enlloc i que demanem des de ja si us plau que el retirin.

Si el Govern hagués volgut fer o parlar de la regulació dels esports de muntanya, del creixement de practicants de l'esquí de muntanya i altres activitats com les raquetes de neu i treballar per un endreçament d'aquestes pràctiques, doncs a través d'un debat públic, d'un debat participatiu i en el que també hi haguessin pogut participar els grups polítics, nosaltres hauríem estat o encara estem disposats a fer-ho.

De fet aquest és un debat que ja es va tenir llargament en la passada legislatura. Abans feia esment amb motiu de la Llei de l'esport, i em costa molt Sr. Gallardo que el Sr. Costa que era el president de la

comissió legislativa i que sap que vam treballar durant mesos en aquesta llei, que a més és el president del Grup Parlamentari Liberal, o la Sra. Palmitjavila que també va treballar en la comissió en tant que subsíndica, o fins i tot el Sr. Justo Ruiz que va treballar en aquesta llei també de manera molt activa i que és membre del Govern, i per tant secretari d'Estat, no l'hagin informat i no li hagin fet avinent doncs d'aquesta disposició que es va acordar amb motiu de la Llei de l'esport. I que com recordava abans convenia, autoritzava a les entitats explotadores de què poguessin establir uns horaris i unes zones per la pràctica de l'esquí de muntanya, però res de prohibicions ni de sancions ni res del que es conté en el reglament que vostè ara ha aprovat. I per tant, ens demanem com se li ha ocorregut amb perdó, tirar endavant. Primer sense fer el projecte de llei que s'havia de fer si es volia regular la pràctica de l'esquí de muntanya. Fer-ho per reglament de forma extralimitada, de forma precipitada i a més estranyament concertada amb la presentació feta per part d'Ski Andorra del seu forfait, sense debat públic previ i anant molt més enllà. Ja deia abans que intentaré demostrar amb les repreguntes del qual li permet el marc actual. Per tant Sr. Gallardo, Sr. Espot els hi demanem si us plau d'anul·lar o bé de modificar aquest reglament en aquelles qüestions que al nostre entendre consisteixen en un accés via reglamentària i, com deia al principi, en limitar l'accés lliure a la muntanya com ho era fins ara.

Moltes gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Per la dúplica, Sr. Gallardo. Per la dúplica té molt poc temps.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

Sr. López, és que vostè parteix d'un error important i és que la Llei de l'esport modifica on es pot practicar l'esquí de muntanya.

Amb la modificació de la Llei de l'esport que fa sobre la Llei de l'esquí i del transport per cable, fins aquell moment l'esquí de muntanya només estava reconegut que es podia realitzar fora dels dominis esquiables. Amb la modificació de la Llei de l'esport que es vota la passada legislatura es reconeix, com diu el mateix article 13 que vostè ha elegit, com una activitat que es pot realitzar dins dels dominis esquiables. És aquesta habilitació... és aquesta habilitació la que permet que les estacions d'esquí puguin emetre títols com fan amb qualsevol de les disciplines que es

practiquen dins de les estacions d'esquí. És una competència de les estacions d'esquí i el Govern el que ha de fer és vetllar en el moment que s'emet un títol, que el títol realment respongui pel que pot ser concebut. Per això, en el forfait que han comercialitzat les estacions d'esquí es garanteix l'ús de ginys mecànics. Si no fos així, no es podria comercialitzar. Però és en base a això.

I el reglament, per un altre costat, no preveu cap element sancionador. El reglament remet a la Llei de les estacions d'esquí i transport per cable que ja preveu a qui li correspon emetre les sancions i quines són, fins i tot, les sancions que es podrien arribar a aplicar.

Per tant, jo el convido a què vostè compari l'article 13 abans de la modificació, amb la modificació posterior perquè aquest és el canvi substancial. El canvi va permetre que les estacions d'esquí puguin emetre un forfait.

I respecte al saber, o no saber, ja li he reconegut que amb el traspàs no va quedar constància però sí que li he dit també, i va ser precisament el Sr. Justo Ruiz, que al mes de setembre ens va informar que era necessari complir amb aquest termini.

També li haig de dir que en aquell moment, en el mes de setembre i veient el moment legislatiu en el que estàvem i el moment complicat també pel que fa a les prioritats legislatives, es va decidir posposar -que no vol dir renunciar, faltaria més- complirem amb el que es va votar en aquesta Cambra, independentment de si ho vam votar, o no -que jo tampoc vaig votar la Llei de l'esport- però com no pot ser d'una altra manera complirem amb el que va votar aquesta Cambra, i el que es va fer va ser una actualització i modificació del reglament...

La Sra. síndica general:

Vagi acabant Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Acabo Sra. síndica.

...del reglament que ja existia a l'any 2007, es va fer un reglament i és el que ha servit per emetre a més a més els díptics informatius de les obligacions i les recomanacions dels practicants d'aquesta disciplina.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Repreguntes...

Sr. López...

Sí...

El Sr. Pere López:

Sí.

La Sra. síndica general:

Primera repregunta.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé Sr. Gallardo, la seva premissa de què la modificació de la Llei de l'esport habilita l'emissió de forfaits no és certa. La voluntat del legislador és molt clara en aquell moment. Va haver-hi un debat sobre si fer una regulació, o no dels esports de muntanya i l'únic que es va habilitar a les estacions d'esquí és per a què poguessin determinar unes àrees i uns horaris per la pràctica de l'esquí de muntanya en les seves instal·lacions.

Vostè quan ha llegit l'article 13 tal com ha quedat redactat, a omès un "que", -no sé si l'ha omès voluntàriament-, però el que diu la Llei de l'esport nova redactada és que "*Les activitats que es poden practicar dins dels dominis esquiables*", i de fet, no va haver-hi cap canvi més enllà d'allò que ja es podia practicar, perfectament dins dels dominis esquiables i que l'únic que s'habilitava per llei era que les entitats explotadores poguessin determinar unes zones i uns horaris.

Al nostre entendre, queda clar que... i així és com ha funcionat fins ara l'accés a la muntanya, que en tot cas queda clar també que el Govern ha decidit canviar uns criteris que estaven en vigor de tota la vida i que ara volen cobrar per l'accés a la pràctica d'esports, per passejar, per caminar per la muntanya amb raquetes o fer esquí de muntanya, una cosa que no es volia fer fins ara. Jo no entraré amb el dret que puguin tenir les entitats explotadores de fer un producte comercial, de vendre-ho, evidentment estan en tota la legitimitat de poder-ho fer, d'oferir uns serveis al voltant evidentment. Ara, que el Govern hagi canviat les regles que hi havia fins ara i que ara entengui que per accedir amb esquís de muntanya o amb raquetes dins dels dominis esquiables caldrà un forfait, sí que em preocupa perquè és un canvi de les regles del joc...

La Sra. síndica general:

Formuli la repregunta Sr. López.

El Sr. Pere López:

...que vostès ni van explicar ni, en cap cas, van anunciar en cap dels seus moments.

Al nostre entendre, com deia abans, l'article 27.1 és bastant clar i així és com funcionava fins ara, és a dir, les estacions d'esquí poden cobrar forfait únicament per utilitzar les instal·lacions de l'esport... de transport, però, és el que diu la Llei clarament i, per tant, totes aquelles persones que acompanyen... un avi que va a veure el seu net esquiar o qualsevol persona que acompanyi a una persona dins de l'estació d'esquí no està obligat a pagar cap import per poder-hi accedir.

Per tant, li demano al Govern: segueix pensant que aquest és el criteri a partir d'ara? Que únicament per la utilització dels ginys mecànics caldrà adquirir forfait d'esquí?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

Jo crec que vostè no ha llegit l'article 13 abans de què estigués modificat per la Llei de les pistes d'esquí i el transport per cable.

Li llegiré jo a veure si entenem el mateix: "*Article 13. Esquí de muntanya. En les zones situades més enllà de les àrees esquiables que s'introdueixen en les valls no senyalitzades on no hi ha instal·lacions es pot practicar el que s'anomena esquí de muntanya que s'efectua sota la total responsabilitat de l'esquiador sense perjudici que l'estació pugui prestar voluntàriament la seva cooperació als serveis públics de salvament i, en tot cas, aquests si així ho requereixen.*". Si vostè ho compara amb la modificació que fa la Llei de l'esport, a banda d'encomanar el desenvolupament legislatiu, reconeix que l'esquí de muntanya, que era un dels grans debats que hi havia hagut i és per això que es fa aquesta modificació, es pot fer dins dels dominis esquiables. A partir del moment que aquesta llei reconeix que és una activitat que es pot fer dins dels dominis esquiables, la competència i l'explotació recau sobre les estacions d'esquí que són les que tenen la capacitat d'emetre forfaits sobre els seus productes i el Govern, en aquest cas el Departament de transport, té l'obligació si s'emet un títol sobre una nova activitat, comprovar que aquest títol respon a l'objectiu que pot tenir un títol de transport per cable.

Li vinc a dir això perquè el forfait natura quan haguem d'avaluar des del ministeri la proposta de forfait que ens han de fer arribar des d'Ski Andorra, un forfait que és unificat -perquè inicialment hi havia una idea de fer un forfait per a cada estació-, quan el

Govern hagi d'avaluar si aquest forfait no contempla l'ús de ginys mecànics, no podrà ser utilitzat com a tal. Les estacions d'esquí han previst per aquest forfait l'ús de telecabines, l'ús de telesquí a més a més d'altres serveis. I, per tant, a priori però quedarà en base a l'informe que facin els tècnics, és un forfait que sí que comporta l'ús de ginys mecànics i per tant, és un forfait que es pot utilitzar per aquesta pràctica esportiva o per a tot allò que comporti l'ús d'aquest forfait.

Però és que la base de tot això, Sr. López, és el canvi que hi ha amb la modificació de la Llei de l'esport...

La Sra. síndica general:

Vagi acabant Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

...fins aquell moment, insisteixo... Acabo Sra. síndica. L'esport o l'esquí de muntanya no estava reconegut com una activitat que es podia fer dins dels dominis esquiables. Amb el canvi de la Llei es passa a reconèixer com una activitat que ja es pot fer a dins i, per tant, la potestat com ha estat sempre per l'esquí alpí o per l'esquí nòrdic és de les estacions d'esquí, no és pas del Govern, i és una política comercial i el Govern el que ha de vetllar és perquè aquest forfait, com a mínim, tingui inclòs l'ús de transport per cable.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Sr. López, segona repregunta.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Vaja Sr. Gallardo, que vostè em vol fer creure que abans del 2018, a finals del 2018, quan es va canviar la Llei de l'esport no es practicava l'esquí de muntanya dins de les estacions d'esquí!

Jo també en faig d'esquí de muntanya, no només vostè que l'he vist avui en un mitjà de comunicació en una foto practicant, jo també fa molts anys que faig esquí de muntanya i m'agrada fer-lo fora de pistes, però de vegades quan hi ha menys temps o quan les condicions no m'ho permeten doncs ho practico des de fa molts anys dins de les estacions d'esquí sense cap mena de problema. Per tant, era una activitat perfectament habilitada per poder-se fer dins dels dominis esquiables abans d'aquesta modificació de la Llei de l'esport a la qual vostè es vol agafar però que em sembla que no té pas cap raó per poder-ho fer.

Vaig ara amb la qüestió de les infraccions i el reglament sancionador per valorar les dues diferències que s'han introduït en el reglament que hi ha ara respecte al reglament del 2017. Dues diferències importants més una altra diferència que és aquesta aparició sobtada de la prohibició de portar gossos.

Ens demanem si a la majoria hi ha alguna mena de fixació especial contra aquests animals, perquè també ens ha sobtat això. És a dir, un dia és una taxa, un altre dia és una campanya agressiva per part de determinats comuns i ara, doncs, la impossibilitat de dur els gossos a caminar o a passejar a la muntanya. I tothom sap de la importància que aquests animals tenen per a moltes persones i per a moltes famílies.

Però tornant al reglament sancionador, doncs, hi ha dos... en el reglament del 2007 que va ser canviat. Vostè recorda perfectament, perquè érem un Govern liberal en què vostè ocupava un càrrec de responsabilitat, que es va fer un primer decret que sembla aquest decret que vostè ha fet ara. És a dir, habilitant a posar sancions en base al títol 6 de la Llei de les estacions d'esquí, i que va ser rectificat al cap de 15 dies dient que quedi clar que no es poden imposar sancions en base a aquest reglament i al cap de 15 dies el Govern Liberal del 2017 va rectificar.

Doncs, vostè ara, havent-hi la mateixa Llei vigent, ha recuperat d'una banda aquell mateix redactat o un redactat molt similar al del 2007, que va ser modificat al cap de 15 dies -per sort en aquell moment- i a demés inclou les possibles sancions per incomplir amb l'article 27 i la sanció de l'article 30 en el que en el cas de no portar el forfait suposa haver de pagar dues vegades el preu del forfait. D'acord amb el que diu l'article 30.

Per tant, vostè imposa respecte al reglament del 2007 dos noves sancions...

La Sra. síndica general:

Formuli la repregunta Sr. López.

El Sr. Pere López:

...i dos noves obligacions, que al nostre entendre no pot fer. Evidentment, pot canviar la llei, si ho vol fer. Una és per aplicar tot el títol 6 de la Llei que no és d'aplicació i l'altra, doncs, per poder sancionar per no disposar de forfait per practicar esquí de muntanya o de raquetes.

Per tant, per què diu vostè que no hi ha canvis en el reglament sancionador i en la imposició de sancions?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

És tan previsible, Sr. López, que ja sabia, doncs, que em trauria aquest reglament o aquest decret de l'any 2000. Efectivament hi ha una disposició derogatòria que diu: "es deroga la menció continguda en el paràgraf segon de l'article 3 relatiu al fet que l'incompliment de qualsevol de les disposicions i les obligacions establertes en aquest reglament, se sanciona de conformitat amb el que s'estableix al títol 6 de la llei relativa a les estacions d'esquí i les instal·lacions de transport per cable".

Per què es va haver de derogar llavors i ara sí que es pot recórrer a aquest títol 6? I torno a insistir Sr. López. Perquè amb el canvi que es va fer amb la llei de l'esport, i ara li tornaré a llegir, l'article 13: l'esquí de muntanya -i vostè que el coneix i que és practicant em consta, és així, i jo també- es podia fer si era una activitat que estava reconeguda per poder fer dins de les pistes d'esquí per la llei de les estacions d'esquí i transport per cable? No, fins que hi ha la modificació per la via de la llei de l'esport.

Perquè fins aquell moment, l'esquí de muntanya només es podia realitzar, el que passa és que les estacions, pel buit legal que hi havia i pel marge de tolerància que han aplicat, s'ha deixat practicar aquesta activitat dins de les estacions d'esquí. Ha arribat un moment en què aquesta disciplina ha crescut tant en nombre de practicants que es fa aquesta modificació en la legislatura anterior per reconèixer que aquesta activitat ja es pot practicar sota una empara legal i reglamentària, que és amb la modificació que es fa de la llei del transport per cable i de les estacions d'esquí via la llei de l'esport.

És aquest el moment. per això el reglament de l'any 2000 no pot acollir-se ni fer referència a les possibles sancions que es poden aplicar per incompliment de la llei de l'esquí i del transport per cable. Perquè aquesta pràctica no era una activitat reconeguda i no tenien competència les entitats explotadores a aplicar ni obligacions ni a emetre títols, en aquest cas forfaits. El gran canvi és aquest, el que es vota en la legislatura anterior. És a partir del moment en què es reconeix que es pot fer legalment, altra cosa és que ho féssim amb el marge de tolerància que tenien les estacions. El que passa és que ha arribat un moment en què la pràctica s'ha estès tant, són tantes les persones, algunes amb gossos, algunes complint els itineraris

que s'han fixat, però no tothom, que feia necessari una regulació.

I el canvi el dona la modificació de la legislatura anterior, i la capacitat d'emetre un forfait, és a partir del moment en què és una activitat que es desenvolupa dins dels dominis esquiables.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Tercera pregunta Sr. López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sra. síndica.

Miri Sr. Gallardo, per molt que vagi repetint no és cert. És a dir, l'única possibilitat d'emetre un forfait legalment és per accedir a un giny mecànic. Si vostè vol imposar per decret una altra obligació, s'està saltant la llei i s'està saltant l'actual legislació. Veig que insisteix en aquest sentit. L'única manera de fer cobrar un forfait, article 27.1 de la llei, és si vols accedir a un giny mecànic. I tots ho sabem, els que anem a esquiar només has de demostrar que has pagat i que disposes del títol de viatge com si vols pujar a l'autobús o vols pujar a qualsevol mitjà de transport, quan accedeixes a pujar amb el giny mecànic. No per caminar per la muntanya, que és el que vostès ara volen imposar, no per fer esquí de muntanya, no per accedir amb raquetes, no per passejar amb el gos o fer qualsevol mena d'activitat.

I la llei de l'esport no habilita això en cap sentit. La llei de l'esport, l'únic que habilitava a les estacions d'esquí és a poder limitar els horaris i les àrees on es podia practicar l'esquí de muntanya.

Aquesta era la voluntat del legislador i vaig estar a la comissió, i en vam debatre llargament, va ser una esmena que crec recordar va presentar la consellera Sílvia Bonet en la passada legislatura i que vam treballar moltíssim en el si de la comissió. I la voluntat era que les estacions d'esquí, sense prohibir l'accés, sense cobrar forfait ni fer cap d'aquestes activitats, sí que poguessin establir uns horaris i unes zones en què aquesta pràctica es podia fer. I jo puc estar d'acord en algunes de les coses que ha previst vostè en el seu reglament. És a dir, que es pugui per la dreta, que hi hagi un ordre en la pràctica de l'esquí per no posar en risc a qualsevol dels usuaris que estiguin practicant esquí.

Però en el que no podem estar d'acord és en què vostès, Govern, s'hagin tret un as de la màniga i ara vulguin imposar una cosa que legalment no poden fer. En tot cas em preocupa que no ho han fet ni per error, ni per omissió, ni per una errada reglamentària, sinó

que hi ha una voluntat política al darrera clara i ferma defensada avui pel ministre Gallardo, de cobrar a totes aquelles persones que vagin a la muntanya a fer una pràctica en aquest sentit.

I per tant, ja per acabar, perquè em sembla que ha quedat més que clar tots els posicionaments. Jo he vist alguna publicitat del forfait natura que ha sortit en els mitjans de comunicació. Evidentment dona l'accés a poder agafar ginys mecànics, però sembla que és necessari en tots els casos per poder practicar esquí de muntanya. Per tant, quan un va a fer esquí de muntanya o amb raquetes, pot o no pot agafar, doncs, algun giny mecànic, el més habitual si es va a fer esport és no agafar-lo, és pujar fins allà on es pot a peu i tornar cap a casa després. I per tant, vostès estan imposant una obligació que la llei no els hi permet fer-ho.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

Fixi's si no és així, que algunes estacions ja havien comercialitzat aquest forfait natura només per la seva estació, fins i tot abans en el cas que haguessin complert el termini que establí la llei de l'esport.

L'estació de Pal-Arinsal va comercialitzar el seu forfait natura el juliol del 2020 i vostè, com molt bé han calculat, la llei hauria d'haver estat en vigor molt abans. Per tant, abans inclús d'aquest reglament, les estacions tenien ja la capacitat amb la modificació que es va fer a l'anterior legislatura.

Sr. López, li agradi o no li agradi. Vostè ha vingut aquí amb un discurs predeterminat i com abans ha intentat fer amb el cap de Govern que volia que sortís dient que l'aeroport era un projecte prioritari que s'havia de fer dins d'Andorra en aquesta legislatura, ara volen marxar d'aquí dient que és el Govern qui fixa forfaits i que obliga a cobrar.

El Govern no té aquesta capacitat ni aquesta potestat. Són els dominis esquiables i se li va donar a partir de la modificació que hi va haver en l'anterior legislatura.

Vostè mateix es contradia quan diu que el que habilita el meu reglament diu és que les estacions fixin els horaris i els circuits o els itineraris. Per tant, m'està reconeixent que és una activitat per la qual les estacions o els dominis esquiables passen a tenir competència perquè abans no la tenien, perquè la llei que hi havia en vigor fins a la modificació deixa ben

clar, i li he llegit tres vegades, però el que passa és que vostè no vol anar cap aquí, que era una pràctica esportiva que només es podia fer fora dels dominis esquiables, Article 13, Llei de les estacions d'esquí i transport per cable abans de la modificació de la llei de l'esport.

Per tant, Sr. López, li agradi o no li agradi, això és així. La modificació ha donat peu a què es pugui comercialitzar un forfait. Un forfait, en aquest cas, que ha fet Ski Andorra, comercialitzat de país, un forfait que és d'estiu i d'hivern, que fixa una sèrie d'avantatges i de serveis, entre ells l'ús de ginys. I quan el Govern rebí les característiques d'aquest forfait i l'analitzí i l'avaluà si té aquesta possibilitat de l'ús del transport per cable, l'haurà d'autoritzar, igual que hem autoritzat d'altres tipus de forfaits per d'altres disciplines de neu que porten associades també doncs l'ús de ginys per cable perquè aquesta sí que és la nostra competència, aquesta sí que ho és. Però no digui vostè que ha estat el Govern perquè és absolutament fals, i vostè està faltant a la veritat el que determina que les estacions d'esquí o que les persones que practiquen aquesta disciplina paguin. I li recordo que a més a més pel que s'ha explicat aquest forfait només serà necessari en el cas que es vulgui practicar dins dels dominis esquiables. No serà necessari si es té el forfait alpí. Els esportistes d'aquest país de la Federació de Muntanyisme no necessitaran tampoc cap tipus de permís ni habilitació perquè ja tenen el permís per fer-ho.

La Sra. síndica general:

Vagi acabant Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Els escolars tampoc, i per tant serà exclusivament per aquells usuaris que vulguin practicar aquesta disciplina dins dels dominis esquiables que afegeixen uns serveis, preparació de la neu, senyalització, seguretat i a més a més permetrà que una persona que fins ara no era així, que practicant aquesta disciplina com vostè en una estació d'esquí, si es fa mal, pugui tenir accés al centre mèdic, que ara no passava. Vostè si s'hagués fet mal fent esquí de muntanya en una estació, no tenia dret a tenir accés al centre mèdic, simplement...

La Sra. síndica general:

Acabi Sr. Gallardo, si us plau.

El Sr. Jordi Gallardo:

...perquè era una activitat que no estava autoritzada dins dels dominis esquiables. I això canvia amb la modificació de la Llei de l'esport.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

La seva quarta repregunta Sr. López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Que per cert haurà de fer una ullada atenta a aquest reglament perquè al nostre entendre doncs extralimita varies qüestions abans de què sinó ho puguem fer des dels grups parlamentaris sobre la possible invasió de competències del contingut d'aquest reglament.

Sr. Gallardo, el seu reglament i el seu decret imposen sancions a les persones que no portin forfait per practicar l'esquí de muntanya, article 8.3 concretament, és a dir deduït que han de treure un forfait per poder-lo practicar. I a més els imposa totes les obligacions com si fossin els usuaris de les estacions d'esquí.

Vostè veig que vol insistir en què fins l'any 2018 no es practicava esquí de muntanya a les estacions d'esquí. No sé a qui vol fer creure, en tot cas la gent que coneix una mica aquest món, no se'l prendran molt seriosament com vostè pot entendre perfectament.

I finalment per acabar, i en base amb què el Sr. Camp va amenaçar amb l'aplicació d'aquest reglament quan es va presentar el forfait d'Ski Andorra, volia conèixer l'opinió del Govern sobre les declaracions de què la policia posarà multes a les persones que facin esquí de muntanya o caminin amb raquetes i que no portin forfait.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

Efectivament si la ciutadania l'escolta a vostè, el Govern fa forfaits, sanciona les persones, prohibeix que siguin els gossos els que van a les estacions d'esquí, construeix aeroports a tort i a dret i som el papus.

Jo el que li puc dir és que jo no he dit en cap moment que l'esquí de muntanya no es feia a les estacions d'esquí, no es feia. Jo ja li he reconegut, soc practicant de l'esquí de muntanya, i darrerament més a les estacions perquè les meves obligacions familiars em comporten a fer-ho dins de les estacions i no fora pistes, com he pogut fer en un altre moment de la meua vida.

Per tant, jo ja ho veig que no des d'ara ni d'aquest any ni de fa sis mesos. Ja fa uns quants anys que l'esquí de muntanya es practica i li he dit pel marge de tolerància i pel vuit legal que hi havia i que existia, es practicava i es practica dins dels dominis esquiables. Que es practiqui amb aquest marge de tolerància o amb aquest buit legal, no vol dir que no es faci, clar que es fa. Jo no he dit en cap moment que no es faci. Vostè m'està atribuint unes paraules que jo no he dit i això doncs sí que li demano que ho rectifiqui. El que jo li he dit és que amb el canvi de normativa és una activitat que passa a estar reconeguda i a poder-se realitzar legalment Sr. López dins dels dominis esquiables. No com abans que només es podia fer legalment fora dels dominis esquiables. I amb aquest canvi de normativa que es fa a l'anterior legislatura és quan les estacions d'esquí poden emetre els forfaits, els títols que nosaltres comprovarem i que nosaltres vetllarem perquè hi hagi com a mínim dret a l'ús de transport per cable.

És així, ginys mecànics, telecabines. Si contempla això, aquest forfait serà autoritzat, no per voluntat del Govern sinó perquè compleix la normativa, compleix la llei de les estacions d'esquí i les competències que tenen les estacions i que té el Govern. No per cap altre motiu.

Respecte a l'opinió que em deia sobre les declaracions del Sr. Camp, jo crec que el Sr. Camp aquí es va equivocar perquè no és la policia qui sanciona, i no passa res, tots ens podem equivocar, no és pas la policia qui sanciona. Avui dia per exemple quan una persona no disposa del títol d'esquí sinó que és la pròpia estació, i és el que preveu aquest reglament perquè és una activitat que poden realitzar dins de l'estació i que per tant, si no se'n disposa de forfait, seran les estacions que podran sancionar, l'abonament del doble del preu del forfait, com ja passa amb el forfait d'esquí alpí. La policia en tot cas, com ja fa ara, si ha d'intervenir serà per vetllar en el compliment de l'ordre i per evitar doncs que passin situacions compromeses a les estacions d'esquí, no per sancionar. Això li correspon a les estacions i pel que fa als incompliments de les altres normatives o de les altres obligacions dels usuaris, el propi ministeri competent en matèria de transport per cable i estacions d'esquí, que és el Ministeri d'Economia.

Gràcies Sa. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Sra. Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sra. síndica.

Permeteu-me compartir unes reflexions i uns neguits amb la Cambra abans de procedir doncs a fer una pregunta al M. I. Sr. Ministre Gallardo.

A nivell de les activitats de neu, en molts països de l'entorn que són referents en el món de la neu i de la muntanya, doncs les activitats que es paguen són l'esquí alpí i doncs l'esquí nòrdic.

I des de sempre caminar per la muntanya, fer raquetes, fer esquí de randonnée doncs no es necessita cap forfait de cap mena.

La muntanya en aquest sentit és sinònim de llibertat on es poden fer activitats saludables. Quan es va treballar la Llei de l'esport, que vaig tenir l'honor de treballar-la, tot i que nosaltres no vam votar la Llei de l'esport a favor, es va acceptar una esmena de la M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet sobre justament l'esquí de muntanya i no anava en el sentit de pagar un forfait. Anava en el sentit justament de la llibertat de poder anar en aquest domini esquiable en tota llibertat i sense pagar.

Ara amb el Forfait Natura que es vol implantar, es vol canviar de paradigma. Jo crec que serem un dels únics països de l'entorn que canviarà aquest paradigma.

A mi el que no m'agradaria és transformar la muntanya en una eina recaptadora i deixant de banda les famílies més modestes. Sr. ministre, jo estic preocupada perquè en l'article 2, que parla dels esports de neu, inclou la baixada amb trineu per exemple, entre altres coses, raquetes, esquí de randonnée.

Doncs amb aquest Forfait Natura hi ha unes qüestions que voldria compartir amb vostès i uns neguits que m'han fet arribar doncs alguns ciutadans enamorats de la naturalesa, i també l'Associació de Guies de Muntanya.

Doncs ara li diré els neguits i així ja ens podrà dir.

El dret d'accés gratuït als camins comunals tant l'hivern com l'estiu. Això ha de quedar clar per tothom. Després hi ha un segon punt que m'ha fet arribar l'Associació de Guies de Muntanya, que el problema que hi ha és l'accés a les zones que estan al voltant d'aquests dominis de les concessions: Setúria, Pic dels llacs, el GR que passa al mig del domini d'una concessió i els punts més problemàtics són aquestes zones dels Pessons, Montmalús, Tristaina per exemple. Hi en certs casos, l'únic accés en aquestes

zones que es troben al voltant d'aquests dominis de concessió doncs es fa a través d'aquests dominis de concessió, perquè els altres accessos són perillosos i difícils...

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar formulant la pregunta. Soc molt generosa amb el temps, no abusi.

La Sra. Carine Montaner:

Sí, perdoneu.

Doncs el decret elaborat per l'Executiu pot ser objecte d'interpretació i és veritat que quan parlem de sancions a nivell de l'article 8, com ja ha dit el Sr. Pere López, doncs evidentment i ho penso Sr. ministre, que s'hauria de clarificar, treballar amb els guies de muntanya, treballar amb les estacions d'esquí per clarificar i deixar un cert accés per poder accedir a les zones que he dit abans.

Doncs us animo Sr. ministre per justament clarificar tots aquests temes, totes aquestes qüestions i volia saber si estaria disposat a treballar en aquest sentit.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Montaner.

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

Efectivament Sra. Montaner, com he intentat explicar-li al Sr. López abans, les estacions d'esquí han de fer el seu propi reglament sobre horaris, itineraris, circuits, obligacions també, senyalitzacions i també que determini quines són les activitats que s'inclouen dins d'aquest suposat forfait que no a totes les estacions serà igual. Pot haver-hi una estació, per exemple -i li poso un exemple que potser no sé si es compleix-, que pot incloure la moto de neu en aquest forfait, i una altra estació no, perquè cada estació té les seves peculiaritats i les seves casuístiques. Dins d'aquest forfait de natura hi ha Naturlandia que és una altra disciplina i una altra modalitat d'esquí.

Per tant, cada estació emetrà... enviarà al ministeri corresponent el seu reglament i és el ministeri el que aprovarà sempre i quan tingui en compte, com vostè apuntava, aquestes especificitats però per sobre de tot la que permet que hi hagi el forfait és que com a mínim el forfait doni dret a l'ús de ginys mecànics, de transport per cable. A banda d'aquestes en parlarem d'altres i n'analitzarem d'altres. Aquesta casuística o aquesta problemàtica que vostè apunta d'una persona

que vol anar a un determinat lloc i potser només passa un temps, o un itinerari molt curt pel que és el domini esquiable potser no té sentit que hagi de tenir un forfait. És que les estacions no s'han negat a això i les estacions, pel que tenim entès, no busquen una recaptació amb aquest forfait, busquen també sobretot ordenar una disciplina esportiva que s'ha massificat, que és bo perquè cada vegada hi ha més persones que fan esport dins d'aquesta disciplina, però que estava generant greus problemes de convivència pel fet de què no estava regulada perquè no es podia fer legalment dins dels dominis esquiabls.

Ara hi haurà itineraris senyalitzats, seguritzats, serveis dels que podran gaudir els practicants d'aquesta disciplina i, a més a més, en cas d'un possible accident -que era un altre dels riscos que hi havia entre un practicant d'esquí de randonnée i un practicant d'esquí de muntanya- estarà cobert, cosa que no passava anteriorment.

La Sra. síndica general:

Vagi acabant Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

L'estació estava tolerant la pràctica d'una disciplina que no estava permesa a autoritzar dins dels dominis esquiabls.

Per tant, evidentment estem oberts a recollir totes aquestes casuístiques, a veure què és el que ens proposa i el que ens presenta cada estació, i que no hi hagi cap limitació al que els ciutadans abans podien fer fora dels dominis esquiabls. A partir del moment en què és una activitat dins dels dominis esquiabls, com passa amb el forfait d'esquí alpí o l'esquí nòrdic, hauran de complir amb allò que preveuen les estacions d'esquí i la Llei de transport per cable de les estacions d'esquí.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Sra. Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. síndica.

Així, perquè ens aclarim, jo per exemple no faig esquí de pista, faig raquetes. Si jo no agafo cap giny mecànic jo no tinc perquè treure'm aquest forfait, de la mateixa manera que si tinc de fer raquetes on sé on i necessito accedir-hi, potser sí que em traure un forfait i evidentment tinc de pagar un giny mecànic per pujar.

Per tant, la gent que practica esquí de muntanya, o fa raquetes, o simplement camina tindrà de pagar aquest forfait, o no? I en qualsevol cas, que s'especifiquin quins serveis són els que rep el ciutadà perquè és clar, ho ha dit el Sr. Pere López, és a dir, en principi el forfait és per pujar a uns giny mecànics que evidentment et donen una sèrie de contraprestacions i això és un acte contractual entre l'usuari i l'estació.

Per tant... I el que m'estranya és que ara ens digui que ara heu d'esperar exactament en què consisteix aquest Forfait Natura. És a dir, ja ha sortit a la premsa que això serà d'obligat compliment i, per tant, qui vulgui anar a passejar o a gaudir dins d'una pista d'esquí, i ara ens dieu que encara no heu valorat exactament el que ofereix aquest forfait... Potser ho he entès malament Sr. ministre?

Però bé, la meua pregunta és aquesta: qui vulgui anar-hi però sense utilitzar cap giny mecànic li faran pagar aquest Forfait Natura, o no?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

Sra. Vela, jo no li he dit això. I per tant, en la línia del que li contestava al Sr. López, no digui el que jo no he dit.

Les estacions d'esquí han de presentar, cadascuna d'elles, quines són les activitats que s'inclouen. No totes les estacions tenen les mateixes casuístiques i característiques i, per tant, no totes les activitats es podran fer per igual a totes les estacions, ni els itineraris seran els mateixos. Vostè comprendrà que l'itinerari que pugui fer una persona fent esquí de muntanya, per exemple a Naturlândia, serà diferent del que pugui fer una persona a Ordino-Arcalís.

Per tant, això és el que hauran d'enviar al ministeri, i el ministeri haurà de veure si com a mínim hi ha la possibilitat de quan aquest forfait s'utilitzi en cadascuna de les estacions contempla l'ús d'un giny mecànic. Si és així, aquest forfait serà obligatori per utilitzar en les activitats que les estacions hagin fixat dins d'aquest forfait. És així.

Vostè podrà fer passejada amb raquetes? Sí, és clar que sí. Fora dels dominis esquiabls? Sí, és clar que sí? Dins dels dominis esquiabls? Haurem de veure quines estacions autoritzen les passejades amb raquetes i també estic convençut que si les passejades amb raquetes es fan per itineraris que no han de

provocar greuges o no han de provocar riscos en la convivència de les altres disciplines, no ha d'haver-hi problema sempre i quan no sigui tot l'itinerari pel domini esquiable, si és un trosset, o si és un tram com li explicava.

I el cas de la Sra. Montaner que exposava, doncs entenc que no. Ara si el que vostè pretén és passejar-se -que no dic que sigui el cas-, o la persona que sigui, passejar-se amb raquetes des del pàrquing del Cubil fins a dalt del Cubil pel mig de la pista, doncs segurament, si vostè no disposa de títol, no pot passejar per aquí però és que no podrà ni tan sols si no hi ha un itinerari fixat per l'estació perquè això ho regularan les estacions i ho presentaran al ministeri.

Això és el que li he intentat explicar.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Sra. Montaner, havia aixecat la mà per una segona repregunta...

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sra. síndica.

Seré molt breu.

Doncs si he entès bé, Sr. ministre Gallardo, vostès han d'aprovar el reglament dels dominis esquiabls?

Doncs li demanaria, Sr. ministre, de tenir en compte tots aquests elements que he dit a l'hora d'aprovar per justament intentar negociar i arribar a un compromís per tenir un trosset d'accés per les zones que he dit que estan al voltant d'aquests dominis esquiabls.

I, Sr. ministre, jo crec que amb aquesta crisi del coronavirus on la gent està molt estressada i molt angoixada, la muntanya és un dels elements que ens permet justament tenir una mica d'aire pur i fer activitats saludables a fora. Per això, Sr. ministre, li demano i confio en vostè perquè justament abans d'aprovar aquests reglaments, de treballar i negociar perquè sigui així.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Montaner.

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

Doncs, ho farem. I també vull trencar una llança a favor de les estacions d'esquí perquè estic convençut

que hi haurà un marge de tolerància i no hi haurà la voluntat recaptatòria que alguns en aquesta sala volen, fins i tot, estigmatitzar o assignar al Govern o fins i tot a les pròpies estacions.

No hem buscat aquest forfait com un element recaptatori, hem buscat aquest forfait com un producte diferenciador que a més a més doni garanties jurídiques i fins i tot cobertures mèdiques que els practicants d'aquest esport no tenen.

Estic d'acord amb vostè. La muntanya ha donat molt respir en aquesta crisi i continuarà donant aquest respir: fora pista es podrà practicar a risc de la persona si és que es vol, i dins dels dominis esquiabls pel que va preveure la Llei de l'esport, complint les obligacions i els requisits també de forfait que tenen la capacitat d'exigir les estacions d'esquí.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Sr. Alís.

El Sr. Oliver Alís:

Gràcies Sra. síndica.

Bé jo li volia fer, Sr. Gallardo, una pregunta amb més concreció respecte al que s'ha dit fins ara i sobretot en part al que ha dit la Sra. Montaner.

La pregunta és: si l'Executiu vetllarà sobre les garanties de dret de pas per camins comunals que travessen les zones dels dominis esquiabls. Hi vetllarà? Em dona la garantia de què tothom podrà circular lliurement sense haver-se de treure un forfait pels camins comunals que transiten enmig o en zones dels dominis esquiabls?

Gràcies Sra. síndica.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

Doncs miri, si les entitats explotadores presenten els itineraris que així ho permeten doncs, sí. Començant pel Comú de Sant Julià de qui depèn Naturlàndia, el qual, per tant, haurà de presentar un reglament, -entenc jo Naturlàndia-, que respecti el dret de pas dels camins comunals que puguin haver-hi a l'estació de Sant Julià. Per tant, jo vull confiar que sí. Però en tot cas, serem nosaltres els que vetllarem perquè així sigui.

És cert que les estacions d'esquí tenen unes certes limitacions per inclús camins comunals, que a l'estiu es pot circular d'una manera i a l'hivern per la pràctica i la concessió que tenen els dominis esquiabls, potser

no es poden fer de la mateixa manera. Segurament vostè pot passejar potser per Naturlàndia amb moto, potser a l'estiu d'una manera que no pot fer a l'hivern. I per què? Doncs, perquè hi ha una pràctica d'una activitat que a l'hivern no és compatible i per sentit comú ningú ho fa de passar pel mig d'una pista esquiable si és que hi ha un pas comunal. Això no ho fa ningú, encara que ho pogués arribar a fer. Només per una qüestió de risc i de no posar en risc ni a un mateix ni a les persones que estan practicant aquella disciplina.

Jo estic convençut que els itineraris que proposaran les diferents estacions respectaran al màxim el fet que la gent pugui practicar aquesta disciplina, fins i tot accedir a llocs fora pista, que circumstancialment o durant un trajecte molt curt puguin passar pels dominis esquiables. Estic convençut que aquesta és la voluntat, i li dic sense haver vist encara i sense que ho hagin presentat. Perquè no es busca cap polèmica, a diferència del que vol fer creure el Sr. Pere López. No es busca cap polèmica, es busca regular, donar garanties, donar cobertura i comercialitzar en aquest forfait, el que es busca, a més a més, és que sigui un forfait de tot l'any que doni avantatge a les persones i sempre quedarà l'opció, sempre, sempre, que qui no vulgui fer esquí de muntanya dins dels dominis esquiables, ho pot fer perfectament a risc seu, com hem fet molts i continuem fent fora dels dominis esquiables. Dins dels dominis esquiables haurà de ser segons les condicions que va donar ja capacitat a les entitats explotadores i no em cansaré de dir-ho, la llei de l'esport amb la seva modificació de la llei del transport per cable i de les estacions d'esquí.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Sr, Alis faci la segona.

Sr. Camp havia aixecat la mà...

No...

Bé.

Sr. Alis.

El Sr. Oliver Alis:

Era tan sols per puntualitzar en base a la resposta del ministre. Ja compateixo i ja entenc que si un camí comunal passa per una zona que pot representar un perill per la pista d'esquí o pels esquiadors pel propi usuari del camí comunal, doncs, no s'hi pugui transitar. Però és que ara estem permetent que les estacions d'esquí cobrin per circular fent esquí de muntanya dins dels seus dominis.

Jo el que li demano, compartint el que vostè em diu, i en cap cas parlava de motos de neu o de motos de neu personals, estava parlant d'esquí de muntanya o de raquetes com deia la Sra. Vela, entre altres activitats, jo el que li demanaria és si Govern garantirà o demanarà als dominis esquiables que garanteixin itineraris alternatius gratuïts propers als camins comunals que tallen les pròpies concessions?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Alis

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

El Govern no pot exigir a les estacions d'esquí que garanteixi itineraris alternatius als que les estacions marcaran. El que el Govern sí que pot fer, és que amb els itineraris que garanteixin o que proposin les diferents estacions, si hi ha un tram que és comunal dins de l'itinerari que ells han marcat, el pas estigui garantit. Però jo no puc exigir a les estacions d'esquí que muntin un itinerari alternatiu fora dels circuits que ells establiran per la pràctica d'aquestes disciplines. Per aquests itineraris alternatius fora dels dominis esquiables ja hi són les muntanyes on no hi ha cap tipus de senyalització per la pràctica d'aquest esport i aquesta és la riquesa. I segurament el que persegueixen o volen gaudir les persones que volen fer aquest esport fora dels dominis esquiables, no trobar-hi gent, no trobar-hi ginys, no trobar objectes de senyalització, i gaudir d'una altra experiència diferent.

Les persones que volen practicar aquesta disciplina com ja feien a les estacions d'esquí, ho hauran de fer amb uns itineraris marcats, abalisats, per temes de seguretat, senyalitzats, amb uns horaris permesos, per evitar tots els riscos que hi han hagut. Practicant aquesta disciplina hi han hagut accidents mortals a les estacions d'esquí.

La Sra. síndica general:

Vagi acabant Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Per tant, era un buit legal que era necessari regular i és un buit legal que ha deixat d'existir des de l'aprovació de la llei de l'esport. I a partir d'aquí, doncs, les estacions han muntat i han fet un paquet d'aquest producte com un element més en la seva proposta d'activitats que es poden fer a les estacions.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Sr. Camp.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Només per aclarir perquè com que les preguntes que han fet els uns i els altres, jo ja entenc que amb la modificació de l'article 13, doncs, es dona la potestat dels camps de neu de regular les activitats que es fan a dintre, amb trineu i amb tot tipus d'esquí, i puc arribar a entendre la problemàtica que hi ha a dintre d'una pista.

Però és clar, això em suposa un altre problema. Ara li parlaré de tres casos concrets que tots els coneixem perfectament. Si un usuari vol pujar, per exemple al Pic dels llacs a l'estació de Pal, si un usuari vol pujar al Pic de Montmalús per la banda andorrana, i si un usuari, per exemple, doncs, vol pujar al Pic de Tristaina també per la banda andorrana, si aquests senyors que volen fer aquests pics pels motius que siguin, si s'hauran de treure el forfait, sí o no? O si hi haurà algun itinerari, doncs, que tindran accés? Perquè tots aquests llocs que li acabo de comentar formen part dels dominis esquiables. Si forma part del domini esquiable voldrà dir, doncs, no poder accedir a l'hivern si no és a canvi d'un forfait, malgrat un pugui a peu, pugui amb raquetes, pugui amb el mitjà que sigui, si s'haurà de treure aquest forfait?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Camp.

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

Sr. Camp, és que l'estació de la seva parròquia va ser la primera que va treure aquest forfait, abans que les altres parròquies, abans que les altres estacions. Pal-Arinsal, juliol del 2020 comercialitza el Forfait Natura, i ha estat una de les estacions que més hi ha cregut en la regulació d'aquesta disciplina i que emet aquest forfait que era només d'estació gràcies a la modificació que es va fer en la legislatura anterior.

I per tant, preveu que les persones que vulguin realitzar aquesta activitat dins de l'estació amb els itineraris i amb els serveis que garanteix l'estació. I aquest és el criteri que han aplicat la resta d'estacions, que inicialment es preveia un únic forfait per cada estació, i que des del ministeri vam demanar si us plau,

que valoressin la possibilitat que en comptes de fer un únic forfait de cada estació, la possibilitat que existís un forfait país, perquè justament una persona que volgués esquiar el dissabte a Pal i el diumenge a Grau Roig no hagués de treure dos forfaits diferents. I no hi ha la voluntat d'entrar en conflicte per part de les estacions amb les persones que practiquen, estan contents i volen, simplement volen que la convivència entre les practicants de l'esquí de muntanya dins dels dominis esquiables i els practicants de l'esquí alpí o de l'esquí nòrdic, com en el cas de Naturlândia, ho puguin fer de manera coordinada, ho puguin fer minimitzant els riscos, ho puguin fer pràcticament en igualtat de condicions, perquè tant els uns com els altres consumeixen recursos de les estacions i un servei.

Per tant, jo crec que no es tracta avui d'anar a buscar el detall concret de la problemàtica que pot sorgir, perquè si sorgeix alguna problemàtica, estic convençut que les pròpies estacions tindran la cintura i la capacitat i el diàleg de no anar a penalitzar a ningú, però sí que demanen que el compliment d'aquesta disciplina, la pràctica d'aquesta disciplina es faci pels circuits que s'han habilitat per evitar, doncs, això, riscos de convivència entre dues disciplines que, sobretot aquesta segona ha experimentat un creixement molt important, sobretot des de l'any 2015 cap aquí.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Segona repregunta, Sr. Camp.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, en el fil de la pregunta, entenc perfectament que s'ha de regular l'activitat, entenc perfectament, doncs, que tothom ha de ser conscient dels riscos que hi ha, puc entendre que el camp de neu de Pal-Arinsal, doncs, hagi sigut el primer que els hi hagi demanat. Però, a veure, jo li he fet una pregunta, és a dir, quina alternativa hi ha per accedir a aquests llocs que li he ficat? Simplificant-ho perquè els conec perfectament i perquè hi vaig sovint, doncs, que no hagi de passar pels camps de neu. Aquesta és la pregunta que li he ficat. No li n'he ficat cap més. No sé si m'he explicat.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Camp.

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

Jo, com recordarà Sr. López, soc un practicant d'aquesta disciplina, però no conec el detall, els itineraris i els accessos de -malauradament, m'agradaria- de totes les valls o de tots els cims. N'he fet alguns, però encara me'n queden molts, per tant, jo no li puc comentar quina és... potser vostè coneix accessos, potser m'està fent una pregunta, no sé.. dic trampa perquè potser no hi ha cap accés. No ho sé, jo ho desconec.

Jo el que li dic és que per practicar aquesta disciplina dins dels dominis esquiables i dins de les pistes d'esquí, com que hi ha cada vegada més gent que ho fa, haurà de ser en base als reglaments que cada estació dictaminarà i que aprovarà el Ministeri d'Economia i que intentarà i sempre vetllarem perquè així sigui, que es garanteixin d'una banda l'accés a un giny mecànic, i d'altra banda, com li comentava a la Sra. Montaner, també doncs perquè aquestes circumstàncies que es poden donar d'algun accés puntual per accedir a algun punt que està fora del domini esquiable però que requereixi que s'ha de travessar puntualment una part del domini esquiable, doncs aquí hi hagi la tolerància. Una tolerància que hi ha hagut durant molt anys pel fet que aquesta disciplina sense poder-se fer legalment a les estacions, s'ha pogut fer gairebé per totes les pistes de les estacions d'esquí. Si vostès es desplaçaven un cap de setmana, podien veure gent fer esquí de muntanya per moltes pistes dels dominis esquiables, sense que hi hagués cap tipus de limitació, ara bé, sense que estigués autoritzada legalment, que és la gran diferència amb el que succeeix ara.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Sr. Font.

El Sr. Jordi Font:

Vostè sap que també és practicant de l'esquí de muntanya que molta gent practica esquí de muntanya a la nit i les pistes d'esquí no estan ni ballades ni tancades ni vigilades ni assessorades. L'únic que hi ha és algun problema alguna vegada és amb les màquines aquestes, els "xafaneus" que poden crear algun problema amb els que fan esquí de muntanya. És a dir, jo el que li demano si tenen previst també regular aquest aspecte i si no ho tenen previst que ho facin perquè si es regula s'han de veure totes les eventualitats i el que no es pot deixar és un buit legal quan es vol regular. Sobretot jo el que els hi demano és que compleixin amb tots els requisits de la

reglamentació i que prevegin tots els imponderables, els camins que demanava el Sr. Camp, les utilitzacions d'aquests espais, la nit, etc., etc.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Font.

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

Sr. Font, ja ho preveu en part el reglament, dic en part perquè hi ha una part que és la que haurem de presentar a les estacions d'esquí.

Per exemple, en horari nocturn diu el reglament: "L'usuari ha de baixar a una velocitat moderada i ha de dur una llanterna frontal que generi un flux lluminós de com a mínim 300 lúmens i utilitzar accessoris reflectors".

En sentit de baixada de dia, si l'usuari baixa per una pista d'esquí, li són aplicables les normes de conducta establertes per la Federació Internacional d'Esquí. Si ho fa de nit, si l'usuari baixa per una pista d'esquí, ho ha de fer sempre pel lateral de la pista per no malmetre i respectar el treball dels maquinistes".

Quins altres aspectes no preveu en cas per exemple de la pràctica de l'esquí de muntanya nocturn dins de l'estació? Què no preveu el reglament? Perquè és el que ens hauran d'enviar les diferents estacions. En quins llocs es pot fer de les estacions d'esquí, l'esquí nocturn? Perquè per exemple no hi hagi risc respecte al treball que fan les màquines i els cables que s'utilitzen per retracar les estacions i que hi pugui haver la pràctica d'aquest esquí de manera legalitzada fins i tot en el cas de què hi pugui haver un accident d'algun dels practicants amb la cobertura i el fet de què les estacions puguin verificar si s'ha fet d'acord amb el que ells preveuen, doncs això és també el que ens hauran de fer arribar les estacions. Nosaltres hem previst un mínim, però em sembla que era la resposta que li feia al Sr. Alís. Les característiques, els itineraris i fins i tot les activitats de cada estació, seran diferents segurament, amb un 80 o 90% coincidiran, però per exemple no coincidiran sota cap concepte amb els itineraris, i potser fins i tot els horaris poden ser diferents entre una estació i una altra. Per exemple, l'estació de Pal, i ho sé perquè n'hem parlat...

La Sra. síndica general:

Vagi acabant Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Acabo Sra. síndica.

...preveurà que hi hagi personal mèdic o de pistes fins a l'hora que es tanqui l'activitat d'esquí nocturna de randonnée a les estacions, cosa que no passa ara. Doncs això es podrà fer i serà un dels avantatges que oferirà en aquest cas l'estació de Pal, que potser és l'única o potser també ho ofereixen totes. I són els altres aspectes que hauran de contenir els reglaments que enviaran al Ministeri d'Economia.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Segona repregunta, Sr. Font.

El Sr. Jordi Font:

Només per *rixar el rizo* com diuen els castellans. És clar, tot això està molt bé però hem de tenir en compte que l'accés lateral o colateral de les pistes no està senyalitzat. I després hi ha una altra qüestió que és la funció de la concessió d'aquestes pistes. És a dir aquests senyors que tenen la concessió de les pistes, que a mi em sembla ara bé el que vostès disposin, jo només poso la pregunta perquè s'han de preveure totes aquestes coses. És a dir, a partir de les dotze de la nit, perquè vaig sentir el company Martisella dient que fins les dotze de la nit tindria una persona responsable i tal. És a dir, a partir de les dotze de la nit un senyor entra dins de les pistes perquè no estan ballades i es posa a esquiar dins de les pistes, a quins reglaments s'ha de cenyir aquesta persona? I qui hi haurà allà per dir-li: "Tu has de baixar per la pista *d'allonces* i tal". M'enteneu el que vull dir?

Clar, és difícil de concebre. Voleu reglamentar molt però és una cosa que és molt lliure. És un espai que no està ballat, que no està determinat. Jo no sé si no heu anat ja massa lluny volent regular coses que a priori no estaven tan malament com estaven.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Font.

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

És que el que vostè demana és anticipar les possibles infraccions que les persones puguin fer, i això no només succeeix a les estacions d'esquí, succeeix a tot arreu. Llavors en una situació així per exemple sí que ha d'intervenir el cos d'ordre. Si per exemple un

treballador de l'estació d'esquí a les dotze de la nit o a la una de la nit fora de l'horari permès per l'estació per practicar aquesta disciplina detecta alguna persona fent aquest activitat. Doncs entenc jo com qualsevol infracció que es pot fer per altres temes o per altres incompliments normatius, es pot donar a altres llocs, doncs en aquest cas s'avisava el cos d'ordre doncs que vetlli pel compliment de l'ordre i que la legalitat es respecti.

Aquest risc ja existeix ara Sr. Font, perquè la gent hi va de dia i de nit sense que l'activitat estigui legalment reconeguda i autoritzada.

Evidentment el que recomanem i el que demanem és que es faci l'esquí de randonnée diürn i nocturn amb els horaris, els itineraris i la senyalització doncs que a partir d'ara les estacions d'esquí fixaran. I si algú no vol fer-ho amb aquestes condicions, té tot el dret del món a fer-ho fora dels dominis esquiables on no hi ha limitació d'horari, on no hi ha limitació d'itineraris, on no hi ha preus associats, i hi ha altres riscos, però aquí cadascú haurà de decidir i serà lliure de fer-ho, evidentment.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Pregunta número 3.

3- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 17 de novembre del 2020, relativa a l'establiment dels protocols per a la temporada d'hivern.

Fou registrada amb el número 918 i s'ha publicat en el Butlletí número 94/2020 del 18 de novembre.

Exposa la pregunta el Sr. Pere López:

El Sr. Pere López:

Gràcies Sra. síndica.

Vist que els protocols per a la temporada d'hivern són una qüestió de vital importància i fonamentals per tal de què els agents que treballen en el sector turístic puguin desenvolupar les seves tasques de comercialització i d'informació a clients, tour-operadors i proveïdors del sector turístic en general.

Vist que després de la primera fase de l'onada de la Covid es va convenir que durant el mes d'octubre calia tenir tancats i definits els protocols per a la temporada d'hivern.

Vist que ben entrat el mes de novembre els esmentats protocols no es trobaven encara definits i en les darreres setmanes s'han deixat de realitzar les reunions entre Govern, Andorra Turisme i els agents del sector i fins i tot no s'està donant resposta a les demandes, les cartes o comunicacions que s'estaven trametent al Govern.

Per tot l'esmentat es demana:

Com explica el Govern els retards en l'aprovació i la definició dels protocols per la temporada d'hivern?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Respon pel Govern, Sra. Canals.

La Sra. Verónica Canals:

Gràcies Sra. síndica.

En resposta a la pregunta formulada pel Sr. Pere López sobre els protocols d'hivern, com a ministra de Turisme, els he de respondre que els protocols tant els d'estiu com els d'hivern han estat una prioritat per aquest Govern.

Des de l'inici de la pandèmia i un cop es va fer evident el greu impacte en aquest sector d'activitat que aporta un 50% del PIB a Andorra, tot l'aparell administratiu s'ha bolcat en un equip de treball interdisciplinari incloent el Ministeri de Salut tal i com pertoca, per poder donar solucions concretes i garantir tres premisses acordades des del màxim nivell executiu:

- La salut de la ciutadania i dels visitants com a públics objectius d'aquest propòsit.
- L'equilibri entre economia i salut.
- I posicionar Andorra com una destinació segura.

S'han seguit en tot moment les recomanacions puntuals del Ministeri de Salut en funció de l'avenç de la malaltia i s'han anat prenent les mesures corresponents per evitar un major contagi i minimitzar el risc de saturació del sistema sanitari.

El Govern té una doble preocupació: la salut i l'economia, que ha calgut gestionar amb els tempos que ens ha marcat la pròpia pandèmia. Les decisions acordades en les diferents fases han estat les adequades per assumir aquest delicat equilibri, tal com han fet altres països.

Si alguna cosa determina una crisi és la incertesa de la seva evolució. Per això, és cabdal gestionar-la amb dades actualitzades que ens donin la informació sobre la situació epidemiològica del moment, i també tenir la flexibilitat necessària per prendre les millors decisions, tenint en compte què necessita el sector i

quines són les seves preocupacions i problemàtiques en cada moment.

La nostra voluntat ha estat sempre una actitud d'escolta activa basada en el diàleg, respectant les directrius i recomanacions sanitàries per aportar la solució més eficaç en cada situació o davant d'una problemàtica concreta.

Així, els protocols d'estiu es van refer varies vegades perquè vam saber escoltar el sector i vam prendre consciència de la realitat del moment i conseqüentment, es van consensuar, fet que considerem rellevant ja que les dades a finals de temporada d'estiu van demostrar que l'estratègia va ser l'encertada per dos motius: per una part, l'arribada de visitants no va tenir una incidència destacada en l'increment dels contagis i, per l'altra part, econòmicament, el sector va superar l'estiu per sobre de les pròpies expectatives.

En relació a la temporada d'hivern, els principis de la nostra gestió no han variat.

Continuem prioritzant la salut pública i fent costat a l'empresariat del sector turístic. Treballem per donar les màximes oportunitats a aquestes empreses que integren el sector i totes les que hi estan vinculades, tot i saber que el turisme a escala global ha estat l'activitat amb més afectació en termes generals.

Des de l'esforç públic i privat hem posat el focus de la nostra gestió en el bé comú, amb la voluntat de mantenir l'activitat econòmica necessària per superar aquest impàs, causat per una pandèmia mundial.

Per tant, conclouré explicant que els protocols d'hivern s'han treballat, tancat i fets públics. Els protocols ja han estat enviats al sector i Govern va aprovar ahir el decret que regula l'accés als allotjaments turístics per part dels turistes.

Val a dir que no totes les destinacions turístiques han aprovat els seus protocols. És el cas de França que encara no ha aprovat el protocol per a les estacions d'esquí ja que aquest està en fase d'esborrany i s'hauria d'aprovar la setmana vinent després d'una última reunió entre el primer ministre francès i els representants del sector de la muntanya.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Canals.

Per la rèplica, Sr. López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Ens deia la Sra. ministra que els protocols per la temporada d'hivern han estat una prioritat d'aquest

Govern però, al nostre entendre vostè diu que es van aprovar ahir -doncs a les portes del que ha de ser, hauria de ser, la temporada d'hivern- aquests protocols encara estaven per tancar i per finalitzar.

Fa pocs dies van compartir alguns d'aquests protocols referent als hotels, als hostals, residències i pensions, o als allotjaments turístics plens encara de propostes i de textos que estaven guixats i amb propostes alternatives, propostes de tot tipus des de... perquè tothom ens entengui, si un client pot tocar el botó de cafè a la màquina que hi ha al bufet de l'esmorzar, o quina és la ventilació que ha d'haver-hi en les habitacions o en altres qüestions de la gestió diària.

Per tant, difícilment es pugui dir que s'ha fet una feina com a mínim a l'avança. Els sectors han de prendre decisions, han de saber quines són les regles del joc per veure com han de comercialitzar, com han de preparar les habitacions, com han de preparar els esmorzars, com han d'atendre als clients, quina informació els han de donar i potser diu que ahir es va aprovar pel Govern, però no més lluny que fa un parell de dies doncs encara estaven amb una sèrie de documents que estaven encara en fase d'esborrany i que s'estaven treballant.

A més, des dels sectors econòmics... -i això li he de dir que amb caràcter bastant general-, es parla d'unes dificultats per tenir una interlocució fluïda, que hi han hagut bastanta inconstància en el treball, que hi ha hagut setmanes que hi han hagut reunions, setmanes que no n'hi ha hagut, que s'havien de retornar informacions en un calendari i que aquest calendari ha estat manifestament incomplet, que s'han adreçat moltes cartes, molts e-mails, moltes comunicacions justament alertant d'aquest retard i de la necessitat de tancar el més aviat possible tots aquests documents i que algunes, o bastantes, o fins i tot una gran majoria pel que almenys em diuen no han estat contestades -de fet, he fet una demanda d'informació en relació a totes aquestes comunicacions en paral·lel amb aquesta informació.

Però, més enllà d'aquests detalls que hagi pogut haver-hi, com a mínim de què no hi ha hagut un treball que ha sigut molt reeixit i que no ha permès concloure molt aviat amb el calendari, pensem que és una llàstima i que és fins i tot inexplicable que no ens haguem sabut avançar com a destinació turística avançada i moderna; que no haguem estat capaços de tancar amb molta anticipació uns protocols exemplars en la gestió del Covid i hagués permès als hotelers, a les persones que treballen en el sector turístic doncs poder-los comunicar als seus agents, als seus touoperadors per veure que som un país que està preparat, que té propostes i que té solucions per a rebre turistes al primer nivell, o que són propostes d'avantguarda i que a darrera hora... -sigui aquest

dimecres que diu que van aprovar alguns reglaments i alguns temes que encara estan en plena discussió que encara estiguem ara ja entrat el mes de desembre, tancant ja justament que un d'aquests protocols que jo crec recordar que es va dir per part del Govern potser va haver-hi una mica de relaxació al llarg de l'estiu on aquesta situació va ser potser massa positiva i es van relaxar en alguna mesura que vostès mateixos van dir que aquests protocols, justament per tot això, per poder-ho comunicar, per donar informació a l'exterior estaria molt bé que al llarg del mes d'octubre, quan més aviat possible, estiguessin tancats i com vostè també ho ha reconegut, en ple mes de desembre encara s'estan treballant.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Per la dúplica, Sra. Canals.

La Sra. Verónica Canals:

A veure Sr. López, posarem una mica d'ordre amb totes les múltiples preguntes que m'acaba de fer.

I començarem amb l'ordre de protocols. Protocols en tenim deu en quant es refereix al sector turístic i un que és el cabdal que no pertany al sector turístic sinó que depèn del Ministeri d'Economia que regeix les estacions d'esquí i aquest protocol queda específic que totes les normes que s'han de seguir, normes sanitàries a les estacions d'esquí, aquest protocol es va tancar i es va publicar de certa manera prop d'Ski Andorra el 19 d'octubre que era la data que ens havíem emplaçat.

Més enllà, aquests protocols últims van estar aprovats el 30 de novembre, és cert, però són uns protocols molts similars als que encara eren vigents des de l'estiu passat i han aportat poques millores però unes millores substancials que hi han hagut que contrasta amb el Ministeri de Salut en funció de l'evolució de la pandèmia. Doncs, per exemple, podem citar el tema de la ventilació, el tema de les pautes generals de neteja i desinfecció i, més enllà la gestió de sospites, casos i contactes de Covid-19 entre els turistes.

Val a dir que totes aquestes aportacions no impliquen cap inversió per part de l'establiment i han sigut fruit del diàleg, aquest diàleg que vostè em retreu que ha sigut constant. Aquest diàleg, bé, ja fa molt de temps que us estic explicant que el sector turístic té molts actors i tots els actors no es poden reunir alhora setmanalment. El que sí que us puc dir és que cada setmana hi han hagut contactes, contactes sigui via telèfon, via correus, via reunions, reunions sigui per Zoom, sigui presencial quan la situació ens ho permetia però, és cert que no és amb els quinze actors

que es feien setmanalment sinó que ens adaptàvem en funció del col·lectiu amb el que treballàvem. És a dir, es treballava amb un col·lectiu que és Ski Andorra, un altre col·lectiu que són tots els allotjaments turístics, els hotels, és a dir: Unió Hotelera, Autèntics Hotels i l'Associació dels Habitatges d'ús Turístic per tenir una resposta més fidedigna a la idiosincràsia de cada col·lectiu.

I això, com bé ha dit, m'ha demanat una sèrie d'informació: doncs còpia de cartes, còpia d'e-mails, còpia i indicació de tota comunicació o informació entregada al sector, números de Zoom i actes de totes les reunions mantingudes. Aquestes reunions de treball de l'hivern van començar el 13 d'agost via Zoom. Justament va ser el primer Zoom amb el ministre de Salut i tot el sector i no s'ha parat... no s'ha parat i s'han dut a terme fins, just ahir, l'última reunió amb Ski Andorra justament parlant d'aquest proper hivern...

La Sra. síndica general:

Heu d'anar acabant Sra. Canals...

La Sra. Verónica Canals:

Sí, bé...

Sí, doncs més que res és això.

És a dir, que la informació ha sigut constant. De forma fidedigna quan entregui la informació vostè ho podrà veure i els protocols arriben quan han d'arribar, quan sabem que els de França no estan oficialment aprovats.

Moltes gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Canals.

Entrem en el temps de les repreguntes.

Sr. López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Jo no em refereixo particularment a les estacions d'esquí on és veritat que tenim el protocol aprovat en certa antelació, però vostè a l'hora de comparar-se amb altres destinacions, a França hi ha evidentment, és públic i notori, que hi ha una problemàtica en relació a les estacions d'esquí i la implantació d'uns protocols que porten les seves conseqüències, però vostè sap perfectament que hi ha altres destinacions, Suïssa, entre altres, i moltes altres destinacions turístiques que en referència als allotjaments, allotjaments rurals, hotels, restauració, etc., des del

mes d'octubre han anunciat i han fet públic, i es poden trobar a la pàgina web els seus protocols, i fins i tot, doncs, com correspon en aquests casos fer un màrqueting positiu de país, d'avançament, i de protocols avançats per donar tranquil·litat i donar, doncs, certesa al possible turista que quan anirà allà, doncs, és un país preparat.

No trobem massa normal. Vostè em diu el 30 de novembre, però el dia 30 de novembre és el dilluns d'aquesta mateixa setmana, i jo li asseguro que el dilluns d'aquesta mateixa setmana vaig rebre algun document que vostès havien compartit en què estava encara ple de taxades i d'elements per modificar. No trobem normal que en ple mes de desembre entrat, amb una temporada que potser s'ha ajornat per altres circumstàncies o que s'acabarà ajornant per altres circumstàncies, doncs, això no estigui a punt. Quan els turistes...

La Sra. síndica general:

Hauria de formular la pregunta Sr. López.

El Sr. Pere López:

...francesos puguin venir a partir del dia 15 de desembre, falta, doncs, molt poques setmanes perquè ho puguin fer. Per tant, jo demano si el Govern creu que és pot fer un gran balanç o pot fer-se una mostra d'eufòria a dir que en aquests darrers dies, potser ahir dia 2 de desembre o, fins i tot, encara hi ha documents que s'estan treballant, segons podem saber, que els protocols de la temporada d'hivern encara s'estan treballant quan estem, doncs, a 2 o 3 de desembre i per tant, a pocs dies que puguin arribar els turistes francesos.

La Sra. síndica general:

Sr. Joan Martínez Benazet:

El Sr. Joan Martínez:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Jo hauria de dir que potser, quan es parla de protocol s'ha d'entendre la situació, el context general de la situació en què ens trobem, és a dir que és una pandèmia d'una malaltia poc coneguda, que el coneixement va variant, és poc el coneixement sobre aquesta malaltia, a nivell universal és poc, i va variant i va augmentant i va variant de dia en dia. I per tant, això fa que a vegades hi hagi protocols, hi hagi aspectes de la gestió d'aquesta pandèmia que també afecten, òbviament, al sector turístic i a la nostra estratègia per afrontar la temporada turística, tant la de l'estiu, que com saben, doncs, ja ho dic molt bé la ministra Canals, doncs, es va afrontar amb uns

protocols molt ben establerts i va funcionar bé, com després la sorpresa d'aquesta segona onada que es va anticipar amb una agressivitat poc prevista.

Hem de dir que hi ha tres nivells de protocols, i ho dic perquè com que el que condiciona més és el treball des de salut, tot i que és un treball transversal entre turisme, afers exteriors, economia i també salut, òbviament, doncs, hi ha tres nivells de protocols.

Uns que són els bàsics, que són els mateixos que són vigents des d'abans de l'estiu, que alguns d'ells s'han modificat perquè ha canviat el coneixement. Per exemple, s'ha incorporat l'aspecte de ventilació en els espais i de revisió d'aquells sistemes de ventilació, perquè ara se sap, abans s'havia intuït, que l'efecte aerosol és un dels principals mecanismes de transmissió d'aquesta malaltia en espais tancats.

Un altre que diríem, que són unes adaptacions dels protocols generals segons el coneixement i les tècniques que hi ha diagnosticades al llarg d'aquests mesos que han anat passant, i que aleshores indiquen quins són els procediments per fer el diagnòstic a aquelles persones que hi ha una sospita, com se'ls ha d'aïllar, com no se'ls ha d'aïllar.

I uns altres que són els generals, que també tenen un segell propi d'Andorra que és, per exemple, i que a demés s'anuncien des de fa temps com es fan i com es faran i quin és el protocol precís.

Per tant, dir que fins ara no hi ha els protocols escrits, no és cert. El darrer protocol que s'ha aprovat amb un decret és el d'aquest passat dimecres que té a veure amb qui cribrarem o qui no cribrarem d'aquelles persones que venen a fer turisme, que això...

La Sra. síndica general:

Vagi acabant Sr. Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Sí.

...ha vingut valorat per base també a la incidència que hi ha de la malaltia aquí i arreu.

Però el que dona el segell a Andorra, sobretot, és aquesta seguretat que volem amb un cribratge massiu del 40% de la població que està de cara al públic... perdó, tota aquella que està de cara al públic, el 100%, per garantir la seguretat de tots aquells que ens visiten i també dels propis ciutadans.

Aquest és el que té el segell d'Andorra i es comunica cada setmana amb una *newsletter* en diverses llengües a totes les entitats, per poder explicar tant quines són les estratègies a nivell turístic com quina és la situació epidemiològica i les estratègies a nivell epidemiològic.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Benazet.

Segona repregunta Sr. López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé, tant el Sr. Benazet com la Sra. Canals fan referència varies vegades al tema de l'estiu. A mi amb tot el respecte, em sembla que la problemàtica i, evidentment Sr. Benazet, vostè en deu saber molt més que jo, però a mi em sembla que la problemàtica de l'estiu no és pas la mateixa que la problemàtica de l'hivern. Vam tenir molts turistes a l'aire lliure, passejant per les avingudes, comprant, amb bon temps, estan a les terrasses, amb unes pernoctacions o amb unes estades més aviat curtes, amb molts turistes que venien i marxaven el mateix dia. I vostè sap perfectament que les condicions a l'hivern són totalment diferents.

El canvi de temperatura no permet tantes activitats a l'exterior, facilita més fàcilment que si fa molt fred que la gent s'agrupi a l'interior, ja sigui als establiments o allà on s'allotgen. En principi hi ha estades de més durada als hotels i, per tant, tot això són elements que com vostè, com deia, segurament coneix millor que jo, poden comportar un major risc i que demanen d'unes mesures de prevenció que no poden ser similars. I per tant, aquesta comparació entre que a l'estiu va funcionar i, per tant, tenim els protocols escrits, i a l'hivern no hem fet gaires canvis, a mi em sembla que no és així.

Potser no he entès exactament el que vostès estaven dient, però insisteixo amb la idea. Jo entenc que les informacions de la pandèmia poden evolucionar. Vostès de manera regular ens van informant. Anem seguint la incidència als països veïns. Però vostè també ha d'entendre que les persones que treballen per donar servei als turistes o per donar serveis a les persones que han d'arribar als seus establiments han de conèixer les normes, i que no es pot estar a tants pocs dies, doncs, canviant elements que són molt importants, des d'esmorzars, des de cribratges...

La Sra. síndica general:

Formuli la repregunta Sr. López.

El Sr. Pere López:

...a les persones i, per tant, jo crec que se'ls hi ha tirat una mica el temps a sobre i han fet una mica tard que a hores d'ara, doncs, encara estiguin intercanviant documents amb el sector.

I per tant, jo faig la pregunta, és a dir, vostès creuen realment que hi ha aquesta similitud entre els protocols de l'estiu i que els establiments, doncs, no tenen certa raó al demanar que no s'hagin actualitzat amb més anticipació els protocols de cara l'hivern?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Respon per Govern, Sr. Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé, jo no he dit que els protocols d'ara hagin de ser els mateixos que a l'estiu. Li dic que hi ha tres nivells de protocols, alguns que són bàsics i que segueixen sent vigents els de l'estiu, i uns altres que són adaptacions segons l'evolució de la pandèmia. I després el protocol general, aquest marca Andorra que és el que garanteix la seguretat en les estacions d'esquí per les persones que ens visiten i per als nostres ciutadans mateixos.

Hi ha tres condicions a l'hivern que no hi són a l'estiu, i en som ben coneixedors. Una, és el fred. El fred fa que el germen es transmeti amb més facilitat. Dos, espais tancats. Ja ho he dit, el fenomen dels aerosols ens preocupa molt i és molt complex l'anàlisi de com s'ha d'evitar. I el tercer és la nostra immunitat que disminueix a l'hivern i nosaltres a l'hivern ens infectem més de malalties de virus respiratoris.

Però els protocols s'han anat elaborant de forma constant i adaptativa a l'evolució de la pandèmia, i seguiran evolucionant. És a dir, una de les dificultats que té en la gestió d'aquesta pandèmia és el canvi constant amb el coneixement i amb la situació a què ens sotmet la pandèmia. Per tant, els protocols que s'han anat elaborant durant tot el període d'afectació de la pandèmia des de l'inici fins ara, tenen una adaptació constant i una variació constant. I sé que això comporta una dificultat per a nosaltres per la gestió i també per totes aquelles persones que han de fer front amb les seves institucions a tenir persones que podien ser susceptibles d'estar infectades o d'infectar-se. Per tant, hem de pensar que sempre hi haurà canvis constants i una feina constant i feixuga durant tota la pandèmia d'adaptació dels mecanismes, dels protocols, de l'estratègia, que també varia no solament amb el coneixement, sinó amb la nostra incidència i la dels països que ens venen a visitar.

Per tant, tristament haurem de ser molt adaptatius i anar variant la nostra manera d'actuar i de treballar amb els sectors i amb tots aquells que estem exposats a la pandèmia de forma constant. És a dir, no seran els

mateixos protocols que tenim avui, probablement d'aquí un mes els haurem de variar, perquè segurament hauran canviat aspectes de la pandèmia i sobretot aspectes també diagnòstics de la pandèmia, com els tests d'antigen que abans no en teníem i que aquests tests d'antigen amb poc temps evolucionen a un altre model de test d'antigen que serà més fàcil d'utilitzar i que canviarà l'estratègia i el protocol de diagnòstic tant general com també en aquestes institucions que es dediquen a rebre el turisme.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Martínez Benazet.

Tercera repregunta, Sr. López.

El Sr. Pere López:

Sí i en principi la darrera si no hi ha cap altra novetat.

Vostès han fet referència al treball constant que han fet amb les associacions. Jo no soc ningú per valorar, que vostè segur que ha treballat molt, no tinc cap mena de dubte, però potser ha estat un treball més continu que constant perquè justament el que hi ha hagut a vegades ha sigut una inconstància en quant a la freqüència a l'hora de poder tancar una sèrie de qüestions. I ja per acabar i escoltant atentament el que vostè deia. Com s'explica llavors que altres països doncs hagin sigut capaços de comunicar protocols molt avançats amb molta antelació. Suposo que la gestió de la pandèmia, l'evolució i les dificultats són arreu perquè finalment es tracta d'una pandèmia global, però hi ha països i nosaltres crec que hem perdut l'oportunitat de fer-ho, d'avançar-nos i fer una campanya de publicitat, de màrqueting perquè finalment es tracta de màrqueting, és a dir de ser atractius pel possible turista de què venir a Andorra és un lloc segur en el qual hi ha una sèrie de protocols d'acollida i una sèrie de gestió de la pandèmia a l'interior del país, perquè hi ha altres països que sí que ho han fet i que ho han fet fins i tot, i es pot consultar molt fàcilment per internet amb certa antelació, des del mes d'octubre, principis de novembre.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Sr. Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez Benazet:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, no sé si la seva feina és constant o inconstant. La nostra em sembla que ha sigut evident i patent de la constància que ens ha portat a tots a remar dia a dia.

Miri, molts països han presentat protocols que han tingut de modificar i canviar i que han tingut de tirar endarrere. I tenim moltes situacions molt a prop de nosaltres en què s'han presentat estratègies i que a més a més veurem com també canvien. En canvi nosaltres sí que hem sigut capdavanters amb explicar quina seria l'estratègia per donar seguretat i per fer d'Andorra un país segur de cara els turistes.

Sí que l'hem explicat i l'hem explicat constantment i hi publiquem cada setmana i enviem una newsletter a tots aquells mitjans que són la nostra veu arreu de quina és la nostra estratègia d'hivern. Sí que hem explicat exactament amb precisió a qui cribrarem i per què si un turista ve aquí pot estar segur perquè l'atendran persones que estan cribrades setmanalment. Això ho he explicat i hem començat ja una prova pilot amb una part de les escoles i començarem a aplicar-ho en breu a totes aquelles persones que estan de cara al públic. I això és una realitat que s'ha explicat, que no s'ha modificat, que es modificarà en quant a tècniques perquè les tècniques van variant, però que es manté. Digui'm quins països han presentat uns protocols que no han d'estar variant i que molt probablement no els hi serviran d'aquí una setmana o dos perquè les coses hauran canviat. Expliqui-m'ho, digui-m'ho.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Martínez Benazet.

Doncs si no hi ha cap altra pregunta, no havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

Bona tarda.

(Són les 18.52h)

Llistat de preguntes al Govern amb resposta oral disponibles per a la sessió del dia 3 de desembre del 2020

1- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Roger Padreny Carmona, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 2 de desembre del 2020, relativa a **la construcció d'un aeroport a Andorra**, (Reg. Núm. 993).

1- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 2 de desembre del 2020, relativa a **la reglamentació per practicar esports de neu**, (Reg. Núm. 1000).

3- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 17 de novembre del 2020, relativa a **l'establiment dels protocols per a la temporada d'hivern**, (Reg. Núm. 918).